

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B** EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 854/2004

2004 m. balandžio 29 d.

nustatantis specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles

(OL L 139, 2004 4 30, p. 206)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 882/2004	L 165	1	2004 4 30
► <u>M2</u>	2005 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2074/2005	L 338	27	2005 12 22
► <u>M3</u>	2005 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2076/2005	L 338	83	2005 12 22
► <u>M4</u>	2006 m. lapkričio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1663/2006	L 320	11	2006 11 18
► <u>M5</u>	2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1791/2006	L 363	1	2006 12 20
► <u>M6</u>	2008 m. spalio 17 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1021/2008	L 277	15	2008 10 18
► <u>M7</u>	2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 219/2009	L 87	109	2009 3 31
► <u>M8</u>	2010 m. birželio 14 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 505/2010	L 149	1	2010 6 15
► <u>M9</u>	2011 m. vasario 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 151/2011	L 46	17	2011 2 19
► <u>M10</u>	2011 m. liepos 27 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 739/2011	L 196	3	2011 7 28

pataisytas:

- **C1** Klaidų ištaisymas, OL L 207, 2009 8 11, p. 15 (1021/2008)

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB)
Nr. 854/2004**

2004 m. balandžio 29 d.

**nustatantis specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti
žmonėms, oficialios kontrolės taisykles**

EUROPOS SAJUNGOS PARLAMENTAS IR TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač jos 152
straipsnio 4 dalies b punktą,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 ⁽⁴⁾ nustato bendruosius higienos reikalavimus, skirtus visiems maisto produktams, o Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 853/2004 nustato specialiuosius higienos reikalavimus, skirtus gyvūninės kilmės produktams.
- (2) Specialiosios gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisyklės yra reikalingos, atsižvelgiant į ypatingus aspektus, susijusius su tokiais produktais.
- (3) Specialiųjų kontrolės taisyklių apimtis turėtų atspindėti maisto tvarkymo subjektams Reglamente (EB) Nr. 853/2004 nustatytą higienos reikalavimų apimtį. Tačiau valstybės narės taip pat turėtų vykdyti atitinkamą oficialią kontrolę, siekdamos įgyvendinti nacionalinius reikalavimus, nustatytus pagal to reglamento 1 straipsnio 4 dalį. Jos tai gali atlikti įtvirtindamos šio reglamento principus tokiuose nacionaliniuose reikalavimuose.
- (4) Oficiali gyvūninės kilmės produktų kontrolė turėtų apimti visus aspektus, kurie yra svarbūs siekiant užtikrinti visuomenės sveikatos apsaugą ir tam tikrais atvejais gyvūnų sveikatos apsaugą ir gerovę. Juos reikėtų paremti naujausia prieinama informacija ir prireikus keisti, jeigu būtų gauta nauja informacija.

⁽¹⁾ OL C 262, E, 2002 10 29, p. 449.

⁽²⁾ OL C 95, 2003 4 23, p. 22.

⁽³⁾ 2003 m. birželio 5 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2003 m. spalio 27 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 48 E, 2004 2 24, p. 82), 2004 m. kovo 30 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2004 m. balandžio 16 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 3.

▼B

- (5) Maisto saugą reglamentuojantys Bendrijos teisės aktai turėtų būti tinkamai moksliskai pagrįsti. Dėl to prirėikus turi būti konsultuojamasi su Europos maisto saugos tarnyba.
- (6) Oficialios kontrolės pobūdis ir intensyvumas turėtų būti paremtas visuomenės sveikatai pavojų keliančių veiksmų, tam tikrais atvejais gyvūnų sveikatos ir gerovės, atliktų procedūrų pobūdžio ir efektyvumo bei konkretaus maisto tvarkymo subjekto įvertinimu.
- (7) Tikslinga numatyti, kad, vadovaujantis Reglamente (EB) Nr. 852/2004 ir Reglamente (EB) Nr. 853/2004 nustatyta skaidrumą reglamentuojančia tvarka, tam tikros kontrolės taisyklės būtų pritaikytos siekiant lankstumo, patenkinti tradicinę metodiką taikančių, neefektyvių ar regionuose, kuriems taikomi ypatingi geografiniai apribojimai, įkurtų įmonių specialius poreikius. Nustatyta tvarka taip pat turėtų numatyti bandomuosius projektus, leidžiančius išbandyti naujus mėsos higienos kontrolės metodus. Tačiau toks lankstumas neturėtų kelti pavojaus maisto higienos tikslams.
- (8) Oficiali mėsos gamybos kontrolė reikalinga siekiant įvertinti, ar maisto tvarkymo subjektai laikosi higienos reikalavimų ir Bendrijos teisės aktuose nustatytų kriterijų bei tikslų. Tokia oficiali kontrolė turėtų apimti maisto tvarkymo subjektų veiklos auditą ir patikrinimą, įskaitant pačių maisto tvarkymo subjektų kontrolės patikrinimus.
- (9) Atsižvelgiant į jų ypatingą patirtį, tikslinga, kad oficialiai paskirti veterinariniai gydytojai atliktų auditą ir patikrinimus skerdyklose, medžiojamų gyvūnų mėsos tvarkymo įmonėse ir tam tikrose pjaustymo įmonėse. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta teisė nuspręsti, kurie darbuotojai labiausiai tinka atlikti auditą ir patikrinimus kitokiose įmonėse.
- (10) Gyvū dvigeldžių moliuskų ir žuvininkystės produktų gamybos oficiali kontrolė reikalinga siekiant patikrinti, ar laikomasi Bendrijos teisės aktuose nustatytų kriterijų bei tikslų. Tokia oficiali kontrolė turėtų ypač apimti gyvū dvigeldžių moliuskų apšalymo ir jų auginimo teritorijas bei galutinį produktą.
- (11) Žalio pieno gamybos oficiali kontrolė reikalinga siekiant patikrinti, ar laikomasi Bendrijos teisės aktuose nustatytų kriterijų bei tikslų. Tokia oficiali kontrolė turėtų ypač apimti pieno gamybos įmones ir žalią pieną prieš jo surinkimą.
- (12) Šio reglamento reikalavimai neturėtų būti taikomi tol, kol neįgalios visos naujų teisės aktų, reglamentuojančių maisto higieną, dalys. Be to, tikslinga numatyti bent jau 18 mėnesių laikotarpį nuo naujų taisyklių įsigaliojimo iki jų taikymo, siekiant duoti kompetentingoms institucijoms ir pramonės įmonėms laiko prie jų prisitaikyti.

▼B

- (13) Šiam reglamentui įgyvendinti reikalingos priemonės turėtų būti priimtos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹⁾,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

*1 straipsnis***Apimtis**

1. Šis reglamentas nustato specialias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles.

▼M1

- 1a. Šis reglamentas taikomas papildomai prie 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių ⁽²⁾.

▼B

2. Jis taikomas tik tai veiklai ir asmenims, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 853/2004.

3. Remiantis šiuo reglamentu, oficiali kontrolė nepažeidžia maisto tvarkymo subjektų pagrindinės teisinės atsakomybės už maisto saugą, nustatytos 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 178/2002, nustatančiu maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančiu Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančiu su maisto saugos klausimais susijusius procedūras ⁽³⁾, ir bet kokios civilinės ar baudžiamosios atsakomybės už jų įsipareigojimų sulaužymą.

*2 straipsnis***Sąvokos**

1. Šiame reglamente naudojami tokie apibrėžimai:

▼M1

_____

▼B

- c) „kompetentinga institucija“ — tai pagrindinė valstybės narės institucija, kompetentinga atlikti veterinarinius patikrinimus, arba bet kuri institucija, kuriai pagrindinė valstybės narės institucija yra perleidusi savo įgaliojimus;

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽²⁾ OL L 165, 2004 4 30, p. 1.

⁽³⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1642/2003 (OL L 245, 2003 9 29, p. 4).

▼ M1**▼ B**

- f) „oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas“ — tai veterinarijos gydytojas, pagal šį reglamentą turintis atitinkamą kompetenciją ir paskirtas kompetentingos institucijos;
- g) „įgaliotasis veterinarijos gydytojas“ — tai veterinarijos gydytojas, paskirtas kompetentingos institucijos atlikti jos vardu konkrečią oficialią kontrolę įmonėse;
- h) oficialiai paskirtas padėjėjas — tai asmuo, pagal šį reglamentą turintis atitinkamą kompetenciją ir paskirtas kompetentingos institucijos, kurio darbą prižiūri ir už kurį atsako oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas;
- bei
- i) „sveikumo ženklas“ — tai ženklas, nurodantis, kad, vadovaujantis šiuo reglamentu, prieš jį uždedant buvo vykdoma oficiali kontrolė.

2. Be to, atitinkamai taikomi apibrėžimai, pateikti šiuose reglamentuose:

- a) Reglamente (EB) Nr. 178/2002;
- b) apibrėžimai „gyvūninės kilmės šalutiniai produktai“, „USE“ (užkrečiamosios spongiforminės encefalopatijos), ir „apibrėžta pavojinga medžiaga, nustatyti 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1774/2002, nustatančiame sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms ⁽¹⁾;

▼ M1

ba) Reglamentas (EB) Nr. 882/2004;

▼ B

- c) Reglamente (EB) Nr. 852/2004, išskyrus apibrėžimą „kompetentinga institucija“;
- bei
- d) Reglamente (EB) Nr. 853/2004.

II SKYRIUS

OFICIALI BENDRIJOS ĮMONIŲ KONTROLĖ

3 straipsnis

Įmonių patvirtinimas

▼ M1

1. Kompetentingos institucijos patvirtina įmones Reglamento (EB) Nr. 882/2004 31 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais ir toje dalyje nurodytu būdu;

▼ B

2. Prireikus sąlyginis patvirtinimas, kitoms įmonėms galiojantis daugiausia tris ir šešis mėnesius, gamykliniams laivams ir laivams-šaldytuvams, plaukiojantiems su valstybių narių vėliava, gali būti pratęstas. Tačiau sąlyginis patvirtinimas neturi galioti ilgiau kaip 12 mėnesių. Tokių laivų patikrinimas organizuojamas vadovaujantis III priedu.

⁽¹⁾ OL L 273, 2002 10 10, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 813/2003 (OL L 117, 2003 5 13, p. 22).

▼B

3. Kiekvienai patvirtintai įmonei, įskaitant tas, kurios buvo patvirtintos su sąlyga, kompetentinga institucija suteikia veterinarinio patvirtinimo numerį, prie kurio gali būti nurodyti kodai, žymintys pagamintų gyvūninės kilmės produktų rūšis. Didmeninėje rinkoje kartu su patvirtinimo numeriu gali būti nurodyti papildomi numeriai, žymintis atskiras įmones arba įmonių grupes, prekiaujančias arba gaminančias gyvūninės kilmės produktus.

4. ► **M1** ————— ◀

c) Didmeninės prekybos atveju kompetentingos institucijos gali atšaukti arba sustabdyti kai kurių atskirų įmonių ar įmonių grupių patvirtinimą.

5. 1, 2 ir 3 straipsnio dalys taikomos tiek:

a) įmonėms, pradedančioms tiekti į rinką gyvūninės kilmės produktus šio reglamento taikymo dieną ar po šios dienos;

tiek

b) įmonėms, jau patiekusioms į rinką gyvūninės kilmės produktus, tačiau kurioms prieš tai nebuvo taikomas reikalavimas dėl patvirtinimo. Šiuo atveju, vadovaujantis 1 dalimi, kuo greičiau turėtų būti suorganizuotas kompetentingos institucijos patikrinimas vietoje.

4 dalis taip pat taikoma patvirtintoms įmonėms, kurios, remiantis Bendrijos teisės aktais, gyvūninės kilmės produktus į rinką patiekė prieš pat pradėdant taikyti šį reglamentą.

▼M1

—————

▼B*4 straipsnis***Bendrieji principai, taikomi visų šiame reglamente nurodytų gyvūninės kilmės produktų oficialiai kontrolei**

1. Valstybės narės užtikrina, jog maisto tvarkymo subjektai suteiks bet kokią reikalingą pagalbą, kad kompetentingų institucijų vykdoma oficiali kontrolė būtų veiksminga.

Ypač jos:

— suteikia leidimą patikrinti visus pastatus, patalpas, įrangą ar kitą infrastruktūrą;

— pateikia dokumentus ir įrašus, kaip to reikalauja šis reglamentas ar kompetentinga institucija, siekianti įvertinti situaciją.

2. Kompetentinga institucija vykdo oficialią kontrolę, siekdama įvertinti, ar maisto tvarkymo subjektai laikosi reikalavimų, nustatytų:

a) Reglamente (EB) Nr. 852/2004;

b) Reglamente (EB) Nr. 853/2004;

bei

c) Reglamente (EB) Nr. 1774/2002.

▼B

3. 1 dalyje paminėta kontrolė apima:
  - a) geros higienos praktikos, rizikos veiksnių analizės ir svarbių valdymo taškų (RVASVT) sistema paremtų procedūrų auditą;
  - b) 5–8 straipsniuose apibrėžtą oficialią kontrolę;bei
  - c) bet kokius specialius audito uždavinius, apibrėžtus prieduose.
4. Vykdamas geros higienos praktikos auditą patikrinama, ar maisto tvarkymo subjektai nuolat ir tinkamai taiko nustatytas procedūras, ypač:
  - a) patikrinamas informacijos pateikimas maisto grandinėje;
  - b) patalpų ir įmonės įrengimas ir priežiūra;
  - c) ikioperacinė, operacinė ir pooperacinė higiena;
  - d) asmens higiena;
  - e) mokymai higienos ir darbo procedūrų klausimais;
  - f) parazitų kontrolė;
  - g) vandens kokybė;
  - h) temperatūros kontrolė;bei
  - i) maisto įvežimo ir išvežimo iš įmonės bei lydinių dokumentų kontrolė.
5. Vykdamas RVASVT sistema paremtų procedūrų auditą, patikrinama, ar maisto tvarkymo subjektai nuolat ir tinkamai taiko šias procedūras, ypač atsižvelgiant į tai, ar šios procedūros užtikrina Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedo II skirsnyje apibrėžtas garantijas. Ypač tikrinama, ar procedūros, kiek galima geriau, užtikrina, kad gyvūninės kilmės produktai:
  - a) atitiktų Bendrijos teisės aktuose nustatytus mikrobiologinius kriterijus;
  - b) atitiktų Bendrijos teisės aktus, reglamentuojančius medžiagų likučius, teršalus ir uždraustas medžiagas;bei
  - c) neturėtų savyje pašalinių medžiagų ar būtų susiję su kitais rizikos veiksniais.

Jeigu, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 852/2004 5 straipsniu, maisto tvarkymo subjektas nenustato savo procedūrų, o taiko procedūras, apibrėžtas RVASVT sistemos principų taikymo vadovuose, auditas taip pat turėtų įvertinti tinkamą šių vadovų naudojimą.
6. Įvertinimas, ar laikomasi Reglamente (EB) Nr. 853/2004 nustatytų reikalavimų dėl identifikavimo ženklų naudojimo, vykdomas tose įmonėse, kurios buvo patvirtintos vadovaujantis šiuo reglamentu, įskaitant kitų atsekamumo reikalavimų įvertinimą.
7. 3 ir 4 dalyse nurodytas audito užduotis oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas vykdo skerdyklose, medžiojamų gyvūnų mėsos tvarkymo įmonėse ir pjaustymo įmonėse, tiekiančiose į rinką šviežią mėsą.

▼ B

8. Vykdydama auditą, kompetentinga institucija ypač siekia:
- a) nustatyti, ar įmonės darbuotojai ir jų veikla visose gamybos stadijose atitinka reglamento reikalavimus, nustatytus 1 dalies a ir b punktuose. Vykdydama auditą, kompetentinga institucija gali atlikti darbo įvertinimą, siekdama nustatyti, ar darbuotojų darbas atitinka keliamus reikalavimus;
  - b) įvertinti atitinkamus maisto tvarkymo subjekto įrašus;
  - c) prireikus paimti mėginius laboratorinei analizei atlikti;
- bei
- d) įtvirtinti dokumentuose faktus, į kuriuos buvo atsižvelgta, bei audito išvadas.
9. Atskirų įmonių audito pobūdis ir intensyvumas priklauso nuo nustatytų rizikos veiksnių. Šiuo tikslu kompetentinga institucija nuolat vertina:
- a) su visuomenės ir tam tikrais atvejais gyvūnų sveikata susijusius rizikos veiksnius;
  - b) gyvūnų gerovę skerdyklose;
  - c) įvykdytų procedūrų pobūdį ir efektyvumą;
- bei
- d) ankstesnius įrašus apie tai, kaip maisto tvarkymo subjektas laikosi maistą reglamentuojančių teisės aktų.

*5 straipsnis***Šviežia mėsa**

Valstybės narės užtikrina, kad oficiali šviežios mėsos kontrolė būtų vykdoma vadovaujantis I priedu.

1. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas vykdo patikrinimą skerdyklose, medžiojamų gyvūnų mėsos tvarkymo įmonėse ir pjaustymo įmonėse, tiekiančiose šviežią mėsą į rinką vadovaudamasis I priedo I skirsnio II skyriuje apibrėžtais bendraisiais reikalavimais ir IV skirsnyje apibrėžtais specialiaisiais reikalavimais, ypač taikomais:
  - a) informacijos pateikimui maisto grandinėje;
  - b) patikrinimui prieš skerdimą;
  - c) gyvūnų gerovei;
  - d) patikrinimui po skerdimo;
  - e) nurodytoms pavojingoms medžiagoms ir kitiems gyvūninės kilmės šalutiniams produktams;

bei

  - f) laboratorinei analizei.

▼B

2. Naminių kanopinių, ūkiuose auginamų laukinių žinduolių, išskyrus kiškius, laisvėje gyvenančių stambiųjų laukinių gyvūnų skerdenų, taip pat skerdenų pusių, ketvirčių ir pjausnių, gautų atskiriant skerdenų puses į tris didmeninei prekybai skirtus pjausnius, veterinarinis ženklėjimas vykdomas skerdyklose ir medžiojamų gyvūnų tvarkymo įmonėse vadovaujantis I priedo I skirsnio III skyriuje. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas uždeda arba prižiūri, kaip uždedami veterinariniai žymenys, jeigu oficialios kontrolės metu nebuvo nustatyti jokie trūkumai, kurie mėsą daro netinkama vartoti žmonėms.
3. Atlikęs 1 ir 2 dalyse paminėtą kontrolę, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas imasi atitinkamų priemonių, nurodytų I priedo II skirsnyje, ypač dėl:
  - a) patikrinimo rezultatų pranešimo;
  - b) sprendimų dėl informacijos pateikimo maisto grandinėje;
  - c) sprendimų dėl gyvų gyvūnų;
  - d) sprendimų dėl gyvūnų gerovės;

bei

  - e) sprendimų dėl mėsos.
4. Oficialiai paskirti padėjėjai gali padėti oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui atlikti oficialią kontrolę pagal I priedo I ir II skirsnius, kaip nurodyta I skyriaus III skirsnyje. Šiuo atveju jie dirba kaip nepriklausoma grupė.
5. a) Valstybės narės užtikrina, kad būtų pakankamai darbuotojų, galinčių I priede nustatytus oficialią kontrolę atlikti III skirsnio II skyriuje nurodytu dažnumu.
  - b) Siekiant nustatyti, kiek darbuotojų turi būti konkrečios skerdyklos skerdimo linijoje, taikoma rizikos analizė. Dalyvaujančių darbuotojų skaičių nustato kompetentinga institucija, laikydamasi visų šio reglamento reikalavimų.
6. a) Remiantis I priedo II skirsnio III skyriaus A dalimi, vykdant paukštienos ir kiškienos gamybos oficialią kontrolę, valstybės narės gali leisti skerdyklos darbuotojams padėti ir, prižiūrint oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui, atlikti kai kurias oficialiai kontrolei nustatytas užduotis. Šiuo atveju jos užtikrina, kad šie darbuotojai:
  - i) turėtų reikiamą kvalifikaciją ir būtų tinkamai apmokyti vadovaujantis tomis nuostatomis;
  - ii) veiktų nepriklausomai nuo gamyba užsiimančių darbuotojų;

ir

  - iii) apie bet kokius trūkumus praneštų oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui.
- b) Valstybės narės taip pat gali leisti skerdyklose dirbantiems darbuotojams atlikti konkrečius mėginių atrankos ir tyrimo darbus, vadovaujantis I priedo II skirsnio III skyriaus B dalimi.

▼ B

7. Valstybės narės užtikrina, kad oficialiai paskirti veterinarijos gydytojai ir oficialiai paskirti padėjėjai turėtų reikiamą kvalifikaciją ir būtų tinkamai apmokyti vadovaujantis I priedo III skirsnio IV skyriumi.

*6 straipsnis***Gyvi dvigeldžiai moliuskai**

Valstybės narės užtikrina, kad gyvų dvigeldžių moliuskų, gyvų dygiaodžių, gyvų gaubtagyvių ir gyvų jūrų pilvakojų auginimo ir tiekimo į rinką oficiali kontrolė būtų vykdoma vadovaujantis II priedu.

*7 straipsnis***Žuvininkystės produktai**

Valstybės narės užtikrina, kad žuvininkystės produktų oficiali kontrolė būtų vykdoma vadovaujantis III priedu.

*8 straipsnis***Žalias pienas ir pieno produktai**

Valstybės narės užtikrina, kad žalio pieno ir pieno produktų oficiali kontrolė būtų vykdoma vadovaujantis IV priedu.

▼ M1**▼ B**

III SKYRIUS

PREKIŲ IMPORTO PROCEDŪROS**▼ M1***10 straipsnis*

Siekiant užtikrinti Reglamento (EB) Nr. 178/2002 11 straipsnyje ir Reglamento (EB) Nr. 882/2004 VI antraštinės dalies II skyriuje nustatytų principų ir sąlygų vienodą taikymą, taikomos šiame skyriuje nustatytos procedūros.

▼ B*11 straipsnis***Trečiųjų šalių ir trečiųjų šalių dalių, iš kurių leidžiama importuoti nurodytus gyvūninės kilmės produktus, sąrašai**

1. Gyvūninės kilmės produktai importuojami tik iš trečiosios šalies ar trečiosios šalies dalies, nurodytos sudarytame sąrašė, kuris atnaujinamas vadovaujantis 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

▼ M1

2. Trečiąją šalį į šiuos sąrašus galima įtraukti tik jei toje šalyje buvo atlikta Bendrijos kontrolė, kurios metu nustatyta, kad kompetentinga institucija gali pateikti tinkamų garantijų, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 882/2004 48 straipsnio 3 dalyje. Tačiau trečiąją šalį į šiuos sąrašus galima įtraukti neatlikus Bendrijos kontrolės kai:

▼ M1

a) pagal Reglamento (EB) Nr. 882/2004 46 straipsnio 3 dalies a punktą nustatyta rizika nesuteikia pagrindo jos atlikti;

ir

b) priimant sprendimą įtraukti konkrečią trečiąją šalį į sąrašą pagal straipsnio 1 dalį, nustatoma, jog kita informacija rodo tai, kad kompetentinga institucija užtikrina būtinas garantijas.

▼ B

3. Sąrašai, sudaryti vadovaujantis šiuo straipsniu, gali būti naudojami kartu su kitais sąrašais, sudarytais siekiant užtikrinti visuomenės ir gyvūnų sveikatą.

▼ M1

4. Sudarant arba atnaujinant sąrašus, visų pirma atsižvelgiama į Reglamento (EB) Nr. 882/2004 46 straipsnyje ir 48 straipsnio 3 dalyje išvardytus kriterijus. Taip pat reikia atsižvelgti į šiuos veiksniai:

▼ B

a) trečiosios šalies teisės aktus, reglamentuojančius:

i) gyvūninės kilmės produktus;

ii) veterinarinių gydymo priemonių naudojimą, įskaitant juos draudžiančias ar leidžiančias taisykles, jų platinimo, tiekimo į rinką, administravimo ir patikrinimo taisykles;

bei

iii) pašarų paruošimą ir vartojimą, įskaitant priedų naudojimą, vais-tinių pašarų paruošimą ir vartojimą, taip pat ruošiant pašarus naudojamų žaliavų ir galutinio produkto higieną;

▼ M1**▼ B**

i) gamybos, auginimo, tvarkymo, saugojimo ir pervežimo higienos reikalavimus, faktiškai taikomus Bendrijai skirtiems gyvūninės kilmės produktams;

j) bet kokią patirtį, susijusią su trečiosios šalies kilmės produkto tiekimu į rinką ir bet kokios importo kontrolės rezultatus;

k) trečiojoje šalyje vykdytos Bendrijos kontrolės rezultatus, ypač kompetentingų institucijų vertinimo rezultatus ir kompetentingų institucijų priemones, kurių jos ėmėsi atsižvelgdamos į bet kokias rekomendacijas, pateiktas atlikus Bendrijos kontrolę;

l) patvirtintų gyvūnų ligų kontrolės programų sukūrimą, jų įgyvendinimą ir informavimą apie jas;

bei

m) patvirtintų likučių kontrolės programų sukūrimą, jų įgyvendinimą ir informavimą apie jas.

▼B

5. Komisija užtikrina, kad būtų viešai paskelbti naujausi sąrašai, sudaryti ir atnaujinti vadovaujantis šiuo straipsniu.

*12 straipsnis***Įmonių, iš kurių leidžiama importuoti nurodytus gyvūninės kilmės produktus, sąrašas**

1. Gyvūninės kilmės produktus galima importuoti į Bendriją tik tuomet, kai jie siunčiami iš tų įmonių ir pagaminti ar paruošti tose įmonėse, kurios nurodytos remiantis šiuo straipsniu sudarytuose ir atnaujinamuose sąrašuose, išskyrus:

a) kai kiekvienu atskiru atveju nutariama vadovaujantis 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, kad trečiosios šalies pateiktos garantijos dėl konkrečių gyvūninės kilmės produktų importo leidžia netaikyti šiame straipsnyje nustatytos procedūros, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi 2 dalyje pateiktų reikalavimų;

bei

b) V priede nurodytus atvejus.

Be to, šviežia mėsa, malta mėsa, mėsos ruošiniai, mėsos produktai ir mechaniniu būdu atskirta mėsa gali būti importuojami į Bendriją tik tuomet, kai yra pagaminti iš mėsos, gautos skerdyklose ir pjaustymo įmonėse, nurodytose pagal šį straipsnį sudarytuose ir atnaujinamuose sąrašuose, arba Bendrijos patvirtintose įmonėse.

2. Į tokį sąrašą įmonė gali būti įtraukta tik, jei trečiosios šalies kilmės kompetentinga institucija garantuoja, kad:

a) ta įmonė kaip ir kitos įmonės, tvarkančios gyvūninės kilmės žaliavą, naudotą konkretaus gyvūninės kilmės produkto gamyboje, laikosi atitinkamų Bendrijos reikalavimų, ypač nustatytų Reglamente (EB) Nr. 853/2004, arba reikalavimų, taikytų priimant sprendimą dėl tos trečiosios įmonės įtraukimo į atitinkamą sąrašą vadovaujantis 11 straipsniu, ir laikomų atitinkančiais pirmiau paminėtuosius;

b) trečiosios šalies oficiali inspekcijos tarnyba prižiūri įmones ir prireikus pateikia Komisijai visą reikalingą informaciją apie įmones, tiekiančias žaliavą;

ir

c) ji turi realius įgaliojimus sustabdyti įmonių eksportą į Bendriją, jeigu įmonės nesilaiko a punkte pateiktų reikalavimų.

3. Trečiųjų šalių kompetentingos institucijos, nurodytos pagal 11 straipsnį sudarytuose ir atnaujinamuose sąrašuose, garantuoja, kad 1 dalyje paminėti įmonių sąrašai bus sudaryti, tvarkomi ir pateikiami Komisijai.

▼B

4. a) Šiuo tikslu valstybių narių paskirtiems kontaktiniams asmenims Komisija persiunčia reguliarius pranešimus apie naujus arba atnaujintus sąrašus, gautus iš trečiųjų šalių kompetentingų institucijų vadovaujantis 3 dalimi.
  - b) Jeigu per 20 dienų nuo Komisijos pranešimo nei viena valstybė narė neprieštarauja naujam ar atnaujintam sąrašui, įmonėms leidžiama importuoti prekes praėjus 10 dienų nuo tos dienos, kurią Komisija paskelbė šį sąrašą viešai.
  - c) Bent vienai valstybei narei pateikus pastabas raštu ar Komisijai nusprendus, kad būtina pakeisti sąrašuose esančius duomenis atsižvelgiant į atitinkamą informaciją, pavyzdžiui, Bendrijos tikrinimo ataskaitos ar pranešimai pagal greito pasikeitimo informacija sistemą, Komisija praneša apie tai visoms valstybėms narėms ir įtraukia klausimą į atitinkamo Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto pakomitečio posėdžio dienotvarkę dėl konkretaus sprendimo priėmimo vadovaujantis 19 straipsnio 2 dalyje pateikta tvarka.
5. Komisija užtikrina, kad būtų viešai paskelbti visi naujausi sąrašai.

*13 straipsnis***Gyvi dvigeldžiai moliuskai, dygiaodžiai, gaubtagyviai ir jūrų pilvakojai**

1. Neatsižvelgiant į 12 straipsnio 1 dalies b punktą, gyvi dvigeldžiai moliuskai, dygiaodžiai, gaubtagyviai ir jūrų pilvakojai gabenami iš trečiosios šalies, kurios nurodytos pagal 12 straipsnį sudarytuose ir atnaujinamuose sąrašuose, esančių auginimo teritorijų.
2. 1 dalyje pateiktas reikalavimas netaikomas šukutėms (*pectinidae*), surenkamoms už į kategorijas suskirstytų auginimo ribų. Tačiau oficiali šakučių (*pectinidae*) kontrolė vykdoma vadovaujantis II priedo III skyriumi.
3. a) Prieš sudarant 1 dalyje paminėtus sąrašus, ypač atsižvelgiama į garantijas, kurias trečiosios šalies kompetentinga institucija gali suteikti siekdama užtikrinti, kad bus laikomasi šio reglamento reikalavimų dėl auginimo zonų skirstymo į kategorijas ir kontrolės.
- b) Prieš sudarant tokius sąrašus, siekiant patikrinti surengiamas Bendrijos patikrinimas vietoje, nebent:
  - i) to nereikalauja pavojus, nustatytas vadovaujantis 18 straipsnio 18 dalimi;

bei

  - ii) sprendžiant, ar vadovaujantis 1 dalimi reikia konkrečią trečiąją šalį įtraukti į sąrašą, nustatoma, kad, remiantis kita informacija, kompetentinga institucija suteikia reikalingas garantijas.

▼B

4. Komisija užtikrina, kad būtų viešai paskelbti visi naujausi sąrašai, sudaryti ir atnaujinti vadovaujantis šiuo straipsniu.

*14 straipsnis***Dokumentai**

1. Kai gyvūninės kilmės produktų siuntos importuojamos į Bendriją, jos gabenamos kartu su dokumentu, atitinkančiu VI priede nustatytus reikalavimus.

2. Dokumentas patvirtina, kad produktai atitinka:

a) Reglamentu (EB) Nr. 852/2004 ir Reglamentu (EB) Nr. 853/2004 tokiems produktams nustatytus reikalavimus ar juos atitinkančias nuostatas;

ir

▼M1

b) bet kurios konkrečios importo sąlygos, nustatytos pagal Reglamento (EB) Nr. 882/2004 48 straipsnį.

▼B

3. Dokumentuose gali būti nurodyti duomenys, kurių reikalauja kiti Bendrijos teisės aktai, reglamentuojantys visuomenės ir gyvūnų sveikatą.

4. Išlygos iš 1 dalies gali būti suteiktos vadovaujantis 14 straipsnio 1 dalyje pateikta tvarka, jeigu šio straipsnio 2 dalyje paminėtas garantijas galima gauti kitu būdu.

*15 straipsnis***Specialios nuostatos, skirtos žuvininkystės produktams**

1. Šiame skyriuje pateiktos procedūros netaikomos šviežiems žuvininkystės produktams, iškrautiems Bendrijoje tiesiogiai iš žvejybos laivo, plaukiojančio su trečiosios šalies vėliava.

Tokių žuvininkystės produktų oficiali kontrolė atliekama vadovaujantis III priedu.

2. a) Žuvininkystės produktai, įvežti gamyklinio laivo ar laivo-šaldytuvo, plaukiojančio su trečiosios šalies vėliava, turi būti atgabenti laivais, nurodytais vadovaujantis 12 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka sudarytame ir atnaujinamame sąrašė.

b) Tačiau netaikant 12 straipsnio 2 dalies b punkto, laivas į tokius sąrašus taip pat gali būti įtrauktas:

i) remiantis trečiosios šalies, su kurios vėliava plaukioja laivas, kompetentingos institucijos ir kitos trečiosios šalies, kuriai pirmiau nurodyta kompetentinga institucija perleido atsakomybę atlikti konkretaus laivo patikrinimą, kompetentingos institucijos jungtiniu pranešimu su sąlyga, kad:

— ta trečioji šalis nurodoma trečiųjų šalių sąrašė, sudarytame vadovaujantis 11 straipsniu, iš kurių leidžiama importuoti žuvininkystės produktus,

▼B

— visi žuvininkystės produktai, atgabenti konkrečiu laivu ir skirti Bendrijos rinkai, iškraunami tiesiogiai toje trečiojoje šalyje,

— tos trečiosios šalies kompetentinga institucija patikrino laivą ir patvirtino, kad jis atitinka Bendrijos reikalavimus,

bei

— tos trečiosios šalies kompetentinga institucija patvirtino, kad ji reguliariai tikrins šį laivą, siekdama užtikrinti, kad jis ir toliau atitiktų Bendrijos reikalavimus,

arba

ii) remiantis trečiosios šalies, su kurios vėliava plaukioja laivas, kompetentingos institucijos ir valstybės narės, kuriai pirmiau nurodyta kompetentinga institucija perleido atsakomybę atlikti konkretaus laivo patikrinimą, kompetentingos institucijos jungtiniu pranešimu su sąlyga, kad:

— visi žuvininkystės produktai, atgabenti konkrečiu laivu ir skirti Bendrijos rinkai, iškraunami tiesiogiai toje valstybėje narėje,

— tos valstybės narės kompetentinga institucija patikrino laivą ir patvirtino, kad jis atitinka Bendrijos reikalavimus,

ir

— tos valstybės narės kompetentinga institucija patvirtino, kad ji reguliariai tikrins šį laivą, siekdama užtikrinti, kad jis ir toliau atitiktų Bendrijos reikalavimus.

c) Komisija užtikrina, kad būtų viešai paskelbti visi naujausi sąrašai, sudaryti ir atnaujinti vadovaujantis šiuo straipsniu.

3. Jeigu žuvininkystės produktai yra importuojami tiesiogiai iš žvejybos laivo ar laivo-šaldytuvo, kapitono pasirašytas dokumentas gali būti pateiktas vietoj 14 straipsnyje nurodyto dokumento.

4. Detalios šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės gali būti nustatytos vadovaujantis 19 straipsnio 2 dalyje pateikta tvarka.

IV SKYRIUS

GALUTINĖS NUOSTATOS

▼M7*16 straipsnis*

Pereinamojo laikotarpio bendro pobūdžio priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, jį papildant naujomis neesminėmis nuostatomis, ypač tolesnis šiame reglamente numatytų reikalavimų detalizavimas, turi būti patvirtinamos pagal 19 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

▼M7

Kitos įgyvendinimo arba pereinamojo laikotarpio priemonės gali būti patvirtintos pagal 19 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

▼B*17 straipsnis***Priedų pakeitimai ir koregavimas****▼M7**

1. I, II, III, IV, V ir VI priedus gali iš dalies keisti ar papildyti Komisija, siekdama atsižvelgti į mokslo ir technikos pažangą. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia*, jį papildant, patvirtinamos pagal 19 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

2. I, II, III, IV, V ir VI priedų taikymo išimtis gali suteikti Komisija, jeigu jos nedaro įtakos įgyvendinant šio reglamento tikslus. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, jį papildant, patvirtinamos pagal 19 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

▼B

3. Nekeldamos pavojaus įgyvendinant šio reglamento tikslus ir vadaudamosi 4–7 dalimis, valstybės narės gali patvirtinti nacionalines priemones, pakoreguodamos I priede nustatytus reikalavimus.

4. 3 dalyje paminėtomis nacionalinėmis priemonėmis:

a) siekiama:

- i) sudaryti galimybę bet kurioje maisto gamybos, perdirbimo ar platinimo stadijoje nuolat taikyti tradicinius metodus;
- ii) suderinti mažo našumo maisto pramonės įmonių ar regionuose, kuriems taikomi specialūs geografiniai apribojimai, įsisteigusių įmonių poreikius;

arba

- iii) leisti įgyvendinti bandomuosius projektus, siekiant išbandyti naujus požiūrius į mėsos higienos kontrolę;

b) siekiama apibrėžti šiuos I priedo elementus:

- i) informacijos pateikimą maisto grandinėje;
- ii) kompetentingos institucijos lankymąsi įmonėse.

5. Bet kuri valstybė narė, norinti patvirtinti 3 dalyje paminėtas nacionalines priemones, praneša apie tai Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Kiekviename pranešime:

a) pateikiami išsamiai aprašyti reikalavimai, kuriuos, tos valstybės narės manymu, reikia koreguoti, ir koregavimo pobūdis;

b) aprašomos konkrečios įmonės;

▼ B

c) paaiškinamos koregavimo priežastys, jei reikia pateikiant atliktos rizikos veiksnių analizės ir taikytinų priemonių, skirtų užtikrinti, kad toks koregavimas nekels pavojaus šio reglamento tikslams, apibendrinimą;

ir

d) pateikiama bet kokia kita susijusi informacija.

6. Kitos valstybės narės turi per tris mėnesius nuo 5 dalyje nurodyto pranešimo gavimo dienos Komisijai nusiųsti pastabas raštu. Komisija gali išklausti valstybės nares 19 straipsnio 1 dalyje nurodytame komitete ir privalo jas išklausti gavusi pastabas raštu iš vienos ar daugiau valstybių narių. Vadovaudamasi 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta procedūra, Komisija gali nutarti, ar numatytos priemonės, prireikus — su reikalingais pakeitimais, gali būti įgyvendintos. Tam tikrais atvejais, vadovaudamasi šio straipsnio 1 ar 2 dalimi, Komisija gali pasiūlyti bendrąsias priemones.

7. Valstybė narė gali patvirtinti nacionalines priemones pakoreguodama I priede nustatytus reikalavimus tik jeigu:

a) jos atitinka sprendimą, patvirtintą vadovaujantis 6 dalimi;

b) praėjus vienam mėnesiui nuo laikotarpio, nurodyto 6 dalyje, pabaigos, Komisija nepraneša valstybėms narėms, kad gavo pastabas raštu ar kad ji ketina pasiūlyti sprendimo pritaikymą pagal 6 dalį.

8. Kai remdamasi 3–7 dalimis valstybė narė patvirtina nacionalines priemones, įgyvendinančias bandomąjį projektą, skirtą išbandyti naują požiūrį į higienos kontrolę, ji nedelsdama praneša Komisijai apie gautus rezultatus. Tuomet vadovaudamasi 1 dalimi, Komisija priima sprendimą dėl siūlymo patvirtinti bendrąsias priemones.

*18 straipsnis***Konkretūs sprendimai****▼ M7**

Nepažeidžiant 16 straipsnio ir 17 straipsnio 1 dalies bendro taikymo, 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta procedūra galima patvirtinti įgyvendinimo priemones ir iš dalies keisti I, II, III, IV, V ar VI priedus, nes pagal 19 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu galima patvirtinti priemones, skirtas iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, siekiant apibrėžti:

▼ B

1) maisto tvarkymo subjektų veiklos ir jų darbuotojų įvertinimo testus;

2) patikrinimo rezultatų pranešimo būdą;

3) reikalavimus, nustatančius atvejus, kai, remiantis rizikos analize, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi būti skerdyklose ir medžiojamų gyvūnų mėsos tvarkymo įmonėse patikrinimų prieš skerdimą ir po skerdimo metu;

▼B

- 4) oficialiai paskirtiems veterinarijos gydytojams ir oficialiai paskirtiems padėjėjams skirtas taisyklės dėl testų turinio;
- 5) mikrobiologinius, kontrolės procesui taikomus reikalavimus, susijusius su higiena įmonėse;
- 6) alternatyvias procedūras, pavyzdžiui, serologinius ar kitus laboratorinius tyrimus, teikiančias garantijas, kurios yra bent jau lygiavertės specialių patikrinimo po skerdimo procedūrų, apibūdintų I priedo IV skirsnyje, teikiamoms garantijoms ir dėl to gali jas pakeisti, jeigu kompetentinga institucija taip nuspręstų;
- 7) aplinkybes, kurioms esant, atsižvelgiant į įmonę, regioną ar kilmės šalį bei rizikos analizės principus, kai kurios iš specialių patikrinimo po skerdimo procedūrų, apibūdintų I priedo IV skirsnyje, yra nereikalingos;
- 8) laboratorinių tyrimų taisyklės;
- 9) mėsos tvarkymą šalčiu, susijusį su cisticerkoze ir trichinelioze;
- 10) sąlygas, kurioms esant įmonės ir regionai gali būti oficialiai patvirtinti, kaip neužkrėsti cisticerkoze ir trichinelioze;
- 11) metodus, taikytinus analizuojant I priedo IV skirsnio IX skyriuje nurodytas sąlygas;
- 12) kontroliuojamo penimų kiaulių laikymo ir integruotos gamybos sistemos reikalavimus;
- 13) kartu su atitinkama Bendrijos oficialiai patvirtinta laboratorija reikalavimus, taikomus klasifikuojant produkciją ir gyvų dvigeldžių moliuskų surinkimo vietoms, įskaitant:
  - a) jūroje aptinkamų biotoksinų ribines vertes ir analizės metodus;
  - b) virusų tyrimo procedūras ir virusologinius standartus;bei
  - c) mėginių atrankos planus, metodus ir leistinus analizės nukrypimus, taikytinus tikrinant, ar laikomasi nustatytų reikalavimų;
- 14) juslinius reikalavimus, taikytinus tikrinant žuvininkystės produktų šviežumą;
- 15) analitines ribines vertes, analizės metodus ir oficialios žuvininkystės produktų, įskaitant parazitus ir aplinkos teršalus, kontrolės planus, kaip to reikalauja III priedas;
- 16) metodą, kurį taikydama pagal 11, 12, 13 ir 15 straipsnius, Komisija sudarys trečiųjų šalių ir įmonių iš trečiųjų šalių sąrašus, skirtus paskelbti viešai.

▼M1

▼B*19 straipsnis***Komitetas**

1. Komisijai padeda Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas, įkurtas vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 178/2002 58 straipsniu.

2. Darant nuorodą į šį straipsnį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į šio sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

Remiantis Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalimi, nustatomas trijų mėnesių trukmės laikotarpis.

▼M7

3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

▼B*20 straipsnis***Konsultavimasis su Europos maisto saugos tarnyba**

Prereikus Komisija konsultuojasi su Europos maisto saugos tarnyba dėl klausimų, patenkančių į šio reglamento taikymo apimtį, ypač:

- 1) prieš pasiūlydama pakeisti specialius reikalavimus, taikomus patikrinimo po skerdimo procedūroms, nustatytoms I priedo IV skirsnyje;
- 2) prieš pasiūlydama pakeisti I priedo IV skirsnio IX skyriaus taisykles, taikomas gyvūnų mėšai, kuri, remiantis patikrinimu po skerdimo, yra apkrėsta brucelioze ar tuberkulioze;

bei

- 3) prieš pasiūlydama įgyvendinimo priemonės 18 straipsnio 5–15 dalyse nurodytais klausimais.

*21 straipsnis***Ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai**

1. Ne vėliau kaip 2009 m. gegužės 20 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie patirtį, įgytą taikant šį reglamentą.

2. Prereikus kartu su ataskaita Komisija pateikia atitinkamus pasiūlymus.

*22 straipsnis***Įsigaliojimas**

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje.

Jis taikomas 18 mėnesių po datos, kurią įsigalioja visi šie teisės aktai:

▼B

- a) Reglamentas (EB) Nr. 852/2004;
  - b) Reglamentas (EB) Nr. 853/2004;
- ir
- c) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/41/EB, panaikinanti kai kurias direktyvas, reglamentuojančias maisto higieną ir tam tikrų gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, gamybos ir tiekimo į rinką sveikatos reikalavimus ⁽¹⁾.

Tačiau jis netaikomas anksčiau kaip nuo 2006 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p.

I PRIEDAS

ŠVIEŽIA MĖSA

I SKIRSNIS: OFICIALIAI PASKIRTO VETERINARIJOS GYDYTOJO UŽDUOTYS

I SKYRIUS: AUDITO UŽDUOTYS

1. Be 4 straipsnio 4 dalyje pateiktų bendrųjų reikalavimų dėl geros higienos praktikos audito, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi patikrinti, ar maisto tvarkymo subjektas nuolat laikosi įmonės procedūrų, apibrėžiančių gyvūninės kilmės šalutinių produktų, įskaitant nurodytas pavojingas medžiagas, už kurias atsako maisto tvarkymo subjektas, surinkimą, transportavimą, saugojimą, tvarkymą, perdirbimą ir naudojimą ar disponavimą.
2. Be 4 straipsnio 5 dalyje pateiktų bendrųjų reikalavimų dėl RVASVT sistemos principu paremtų procedūrų audito, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi patikrinti, ar operatoriaus procedūros tikrai garantuoja, kad mėsa:
  - a) neturi patofiziologinių anomalijų ar pakitimų;
  - b) nėra užteršta fekalijomis ar kitais teršalais;
 bei
  - c) į jos sudėtį neįeina konkrečios pavojingos medžiagos, išskyrus Bendrijos teisės aktuose nustatytus atvejus, ir mėsa pagaminta pagal Bendrijos teisės aktus, reglamentuojančius USE.

II SKYRIUS: PATIKRINIMO UŽDUOTYS

1. Vykdydamas patikrinimo užduotis pagal šio skyriaus nuostatas, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi atsižvelgti į rezultatus, pasiektus įvykdžius audito užduotis pagal 4 straipsnio ir šio priedo I skyriaus nuostatas. Tam tikrais atvejais jis (ji) turi nustatyti atitinkamas patikrinimo užduotis.

A. Informacijos pateikimas maisto grandinėje

1. Atlikdamas patikrinimus prieš skerdimą ir po skerdimo, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi patikrinti ir išanalizuoti paskersti skirtų gyvūnų kilmės ūkiuose esančiuose įrašuose pateiktą atitinkamą informaciją ir atsižvelgti į dokumentuose įtvirtintus šio patikrinimo ir analizės rezultatus.
2. Vykdydamas patikrinimo užduotis, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi atsižvelgti į gyvūnus lydinčius sertifikatus, bei kontrolę pirminėje gamybos stadijoje vykdančių veterinarijos gydytojų, įskaitant oficialiai paskirtus veterinarijos gydytojus ir įgaliotuosius veterinarijos gydytojus, paaiškinimus.
3. Jeigu maisto tvarkymo subjektas imasi papildomų priemonių, įdiegdamas integruotas sistemas ar įmonės kokybės valdymo sistemas, pasirūpindamas, kad trečioji šalis atliktų nepriklausomą atestaciją, ar imdamasis kitų priemonių, taip siekdamas užtikrinti maisto saugumą maisto grandinėje, ir jeigu šios priemonės yra įtvirtintos dokumentuose ir galima lengvai identifikuoti gyvūnus, kuriems taikomos šios priemonės, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas gali į tai atsižvelgti atlikdamas patikrinimo užduotis ir patikrindamas RVASVT sistemos principu paremtas procedūras.

B. Patikrinimas prieš skerdimą

1. Vadovaudamasis 4 ir 5 dalimis:
  - a) oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi atlikti visų gyvūnų patikrinimą prieš skerdimą;
  - b) patikrinimas turi įvykti per 24 valandas nuo atvykimo į skerdyklą ir likus mažiau kaip 24 valandoms iki skerdimo.

Be to, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas gali pareikalauti atlikti patikrinimą bet kuriuo metu.

▼ B

2. Patikrinimo prieš skerdimą metu ypač privalu nustatyti, ar yra požymių, rodančių, kad:
  - a) konkretaus patikrinto gyvūno gerovei kilo pavojus;
 arba

▼ M10

- b) yra kokia nors sąlyga, kuri gali nepageidaujamai paveikti žmonių ar gyvūnų sveikatą, ypač atsižvelgiant į zoonozijų ir gyvūnų ligų, dėl kurių Sąjungos teisės aktuose nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės, nustatymą.

▼ B

3. Be įprasto patikrinimo prieš skerdimą, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi atlikti visų gyvūnų, kuriuos maisto tvarkymo subjektas ar bet kuris oficialiai paskirtas padėjėjas galėjo atvesti, veterinarinį patikrinimą.
4. Priverstinio skerdimo atveju ir kai turi būti skerdžiami sumedžioti laukiniai gyvūnai, skerdykloje ar medžiojamų gyvūnų mėsos tvarkymo įmonėje esantis oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi patikrinti veterinarijos gydytojo ar specialiai apmokyto asmens pagal Reglamentą (EB) Nr. 853/2004 išduotą pažymėjimą, lydintį gyvūno skerdeną.
5. III skirsnio II skyriuje ir IV skirsnyje numatytais atvejais patikrinimas prieš skerdimą gali būti atliktas kilmės ūkyje. Tokiais atvejais skerdykloje esantis oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi atlikti tik nustatytos apimties patikrinimą prieš skerdimą.

C. Gyvūnų gerovė

oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi patikrinti, ar laikomasi atitinkamų Bendrijos ir nacionalinių nuostatų dėl gyvūnų gerovės kaip, pavyzdžiui, nuostatų dėl gyvūnų apsaugos skerdžiant ar transportuojant.

D. Patikrinimas po skerdimo**▼ M10**

1. Skerdenos ir susijusios skerdienos dalys nedelsiant po skerdimo turi būti patikrintos. Turi būti apžiūrėti visi išoriniai paviršiai. Šiuo tikslu gali tekti minimaliai rankiniu būdu apdoroti skerdenas ir skerdienos dalis arba panaudoti specialias technines priemones. Ypatinę dėmesys turi būti skiriamas zoonozijų ir gyvūnų ligų, dėl kurių Sąjungos teisės aktuose nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės, diagnostikai. Skerdimo linijos greitis ir patikrinimą atliekančių darbuotojų skaičius turi sudaryti sąlygas tinkamai atlikti patikrinimą.

▼ B

2. Prireikus turi būti atlikti papildomi tyrimai, pavyzdžiui, skerdenos dalių ir atliekamų skerdienos dalių palpacija ir pjūvis bei laboratoriniai tyrimai, siekiant:
  - a) nustatyti aiškią diagnozę;
 arba
  - b) nustatyti:
    - i) gyvūno ligą,
    - ii) likučius ir teršalus, viršijančius Bendrijos teisės aktuose nustatytas normas,
    - iii) mikrobiologinių reikalavimų pažeidimus;
 arba
    - iv) kitus faktus, kuriais remiantis turėtų būti paskelbta, kad mėsa yra netinkama vartoti žmonėms arba jos vartojimas turėtų būti apribotas,

ypač jeigu gyvūnai buvo priverstinai paskersti.

▼B

3. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi pareikalauti, kad prieš patikrinimą vienakanopių, galvijų, vyresnių negu šeši mėnesiai, ir naminių kiaulių, vyresnių negu keturios savaitės, skerdenos būtų perpjautos išilgai stuburo. Tačiau, siekdama atsižvelgti į ypatingus maitinimosi įpročius, technologinę pažangą ar specialias sanitarines sąlygas, kompetentinga institucija gali pareikalauti pateikti vienakanopių, galvijų, vyresnių negu šeši mėnesiai, ir naminių kiaulių, vyresnių negu keturios savaitės, skerdenas, neperpjautų išilgai stuburo.
4. Atliekant patikrinimą, būtina imtis atsargumo priemonių, siekiant, kiek įmanoma, sumažinti mėsos užkrėtimo riziką palpacijos, pjaustymo ar pjūvio metu.
5. Jeigu atliekamas priverstinis skerdimas, po skerdimo prieš pateikiant skerdeną vartoti žmonėms ji turi būti patikrinta, kiek galima anksčiau, vadovaujantis 1–4 dalimis.

E. Konkrečios pavojingos medžiagos ir kiti šalutiniai gyvūninės kilmės produktai

Vadovaudamasis specialiomis Bendrijos taisyklėmis dėl konkrečių pavojingų medžiagų ir kitų šalutinių gyvūninės kilmės produktų, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi patikrinti tokių produktų pašalinimą, atskyrimą ir tam tikrais atvejais ženklimą. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi užtikrinti, kad maisto tvarkymo subjektas imtųsi visų reikalingų priemonių, siekdamas išvengti mėsos užteršimo konkrečiomis pavojingomis medžiagomis skerdimo metu, įskaitant apsvaiginimą, bei pašalinti konkrečias pavojingas medžiagas.

F. Laboratoriniai tyrimai

1. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi užtikrinti, kad būtų atlikta mėginių atranka, jie būtų tinkamai identifikuoti, sutvarkyti bei nusiųsti atitinkamai laboratorijai, siekiant:
  - a) atlikti gyvūnų ligų ir gyvūnų ligų sukėlėjų stebėseną ir kontrolę;
  - b) atlikti specialius USE nustatymo laboratorinius tyrimus, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 999/2001 ⁽¹⁾;
  - c) nustatyti neleistinas medžiagas ar produktus ir atlikti reglamentuojamų medžiagų kontrolę, ypač atsižvelgiant į nacionalinius likučių planus, nurodytus Tarybos direktyvoje 96/23/EB ⁽²⁾;

bei

- d) nustatyti gyvūnų ligas, dėl kurių Sąjungos teisės aktuose nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės.

▼M10**▼B**

2. Be to, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi užtikrinti, kad būtų atlikti bet kokie kiti reikalingi laboratoriniai tyrimai.

III SKYRIUS: ŽENKLINIMAS SVEIKUMO ŽENKLU

1. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi prižiūrėti veterinarinį ženklimą ir naudojamus žymenis.
2. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi ypač užtikrinti, kad:

⁽¹⁾ OL L 147, 2001 5 31, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2245/2003 (OL L 333, 2003 12 20, p. 28).

⁽²⁾ OL L 125, 1996 5 23, p. 10. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos Reglamentu (EB) Nr. 806/2003 (OL L 122, 2003 5 16, p. 1).

▼ B

- a) sveikumo ženklas būtų dedamas tik gyvūnams (naminiams kanopiniams, ūkiuose auginamiems laukiniams žinduoliams, išskyrus kiškius, laisvėje gyvenantiems stambiesiems laukiniams gyvūnams), patikrintiems prieš skerdimą pagal šį Reglamentą ir po skerdimo bei nesant priežasčių, leidžiančių mėsą paskelbti netinkama vartoti žmonėms. Tačiau veterinarinis ženklavimas gali būti naudojamas prieš gaunant trichineliozės tyrimų rezultatus, jeigu oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas įtikinamas, kad konkretaus gyvūno mėsa bus patiekta į rinką tik tuo atveju, kai gauti rezultatai bus patenkinami;

bei

- b) sveikumo ženklas būtų dedamas tik ant išorinio skerdenos paviršiaus, naudojant rašalo pagrindu padarytą ženklą arba įspaudą taip, kad supjausčius skerdenas į skerdenų puses ar ketvirčius arba ketvirčius supjausčius į tris dalis, ant kiekvienos iš šių dalių būtų matomas sveikumo ženklas.
3. Sveikumo ženklas turi būti mažiausiai 6,5 cm pločio ir 4,5 cm aukščio ovalus ženklas, kuriame būtų aiškiai ir įskaitomai pateikta tokia informacija:
- a) ženkle turi būti nurodytas šalies, kurioje yra įmonė, pavadinimas, kuris visas gali būti parašytas didžiosiomis raidėmis arba, vadovaujantis atitinkamu ISO standartu, gali būti nurodomas kaip dviraids kodas.

Valstybių narių kodai yra tokie: ► **M2** BE, ► **M5** BG, ◀ CZ, DK, DE, EE, GR, ES, FR, IE, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, ► **M5** RO, ◀ SI, SK, FI, SE ir UK. ◀

- b) ženkle turi būti nurodytas skerdyklos veterinarinis patvirtinimo kodas;

bei

▼ M6

- c) jeigu ženklas buvo uždėtas Bendrijoje išikūrusioje skerdykloje, ženkle turi būti nurodytos CE, EB, EC, EF, EG, EK, EO, EY, ES, EŪ, EK arba WE santrumpos.

Šios santrumpos negali būti nurodomos ženkluose, taikomuose iš skerdyklų, kurios yra ne Bendrijoje, į Bendriją importuojamai mėsei.

▼ B

4. Raidės turi būti mažiausiai 0,8 cm aukščio, o skaičiai — mažiausiai 1 cm aukščio. Atliekant ėriukų, ožkiukų ir paršelių ženklavimą, ženklavimui ir simboliai gali būti mažesni.
5. Dažai, naudojami žymėti sveikumo ženklą, turi atitikti Bendrijos taisyklės dėl dažymui naudojamų medžiagų panaudojimo maisto produktuose.
6. Sveikumo ženklas taip pat gali turėti nuorodą apie oficialiai paskirtą veterinarijos gydytoją, atlikusį veterinarinį mėsos patikrinimą.
► **M3** ————— ◀
7. Priverstinai paskerstų už skerdyklos ribų gyvūnų mėsa turi būti paženklinta specialiu sveikumo ženklu, kurio nebūtų galima supainioti su šiame skyriuje numatytu sveikumo ženklu ar su identifikaciniu ženklu, nustatytu Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedo I skirsnyje.
8. Laukinių gyvūnų, kurių oda nebuvo nudirta, mėsa neturi būti paženklinta sveikumo ženklu, nebent nudydus odą laukinės mėsos tvarkymo įmonėje po skerdimo ji buvo patikrinta ir paskelbta tinkama vartoti žmonėms.
9. Šis skyrius turi būti taikomas nepažeidžiant veterinarinių taisyklių dėl gyvūnų ženklavimo sveikumo ženklu.

▼B

II SKIRSNIS: PRIEMONĖS ATLIKUS KONTROLĘ

I SKYRIUS: PATIKRINIMO REZULTATŲ PRANEŠIMAS

1. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi fiksuoti ir vertinti patikrinimo veiklos rezultatus.
2.
  - a) Jeigu atliekant patikrinimus nustatomos kokios nors ligos ar sąlygos, galinčios pakenkti visuomenės ar gyvūnų sveikatai ar sukelti pavojų gyvūnų gerovei, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi pranešti tai maisto tvarkymo subjektui.
  - b) Jeigu konstatuotos problemos kilo pirminės gamybos metu, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi pranešti tai gyvūnų kilmės įmonėje besilankančiam veterinarijos gydytojui, maisto tvarkymo subjektui, atsakingam už gyvūnų kilmės ūkį (su sąlyga, kad ši informacija nepakenks tolesniems procesiniams veiksams) ir tam tikrais atvejais kompetentingai institucijai, atsakingai už gyvūnų kilmės ūkio ar medžioklės ploto priežiūrą.
  - c) Jeigu konkretūs gyvūnai buvo išauginti kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi pranešti tai valstybės narės, kurioje yra įmonė, kompetentingai institucijai. Ši kompetentinga institucija turi imtis atitinkamų priemonių, vadovaudamasi galiojančiais Bendrijos teisės aktais.
3. Inspekcijų ir tyrimų rezultatai turi būti įtraukti į atitinkamas duomenų bases.

▼M10

4. Jeigu oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas, atlikdamas patikrinimą prieš skerdimą ar po skerdimą arba bet kokią kitą patikrinimo veiklą, įtaria gyvūnų ligos, dėl kurios Sąjungos teisės aktuose nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės, sukėlėjo buvimą, jis turi nedelsdamas pranešti tai kompetentingoms institucijoms ir, vadovaudamasis taikomais Sąjungos teisės aktais, kartu su jomis imtis visų reikalingų priemonių, siekdamas užkirsti kelią ligos protrūkiui.

▼B

II SKYRIUS: SPRENDIMAI DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO MAISTO GRANDINĖJE

1. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi patikrinti, kad gyvūnai būtų skerdziami tik po to, kai skerdyklos operatorius gauna atitinkamą informaciją, susijusią su maisto grandine, ir ją patikrina.
2. Tačiau oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas gali leisti paskersti gyvūnus skerdykloje net jei atitinkama informacija, susijusi su maisto grandine, nebuvo pateikta. Šiuo atveju visa informacija, susijusi su maisto grandine, turi būti pateikta prieš paskelbiant, kad skerdena yra tinkama vartoti žmonėms. Kol galutinis sprendimas nepaskelbtas, tokios skerdenos ir susijusios skerdienos dalys turi būti laikomos atskirai nuo kitos mėsos.
3. Nepaisant 2 dalies, jeigu atitinkama informacija, susijusi su maisto grandine, nepateikiama per 24 valandas nuo gyvūno pristatymo į skerdyklą, visa gyvūno mėsa turi būti paskelbta netinkama vartoti žmonėms. Jeigu gyvūnas dar nebuvo paskerstas, jis turi būti papjautas atskirai nuo kitų gyvūnų.
4. Jeigu lydintys įrašai, dokumentai ar kita informacija rodo, kad:
  - a) gyvūnai gabenami iš įmonės ar vietos, kuriai, siekiant apsaugoti gyvūnų ir visuomenės sveikatą, yra taikomi judėjimo draudimai ar kiti apribojimai;
  - b) nebuvo laikomasi veterinarinių gydymo priemonių naudojimo taisyklių;

▼B

arba

- c) yra bet kokių kitų sąlygų, keliančių pavojų žmonių ar gyvūnų sveikatai, negalima gyvūnų priimti skersti, išskyrus atvejus, kai laikomasi Bendrijos teisės aktuose nustatytų taisyklių, skirtų pašalinti žmonėms ar gyvūnams keliančius rizikos veiksnius.

Jeigu gyvūnai jau pristatyti į skerdyklą, jie turi būti papjauti atskirai ir paskelbti netinkamais vartoti žmonėms, imantis tam tikrais atvejais atsargumo priemonių, siekiant taip apsaugoti gyvūnų ir žmonių sveikatą. Gyvūnų kilmės ūkyje turi būti atlikti oficiali kontrolė, jeigu oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas mano, kad ji būtina.

5. Kompetentinga institucija turi imtis atitinkamų priemonių, jeigu nustato, kad lydintys įrašai, dokumentai ar kita informacija neatitinka tikrosios situacijos gyvūnų kilmės įmonėje ar realių aplinkybių, susijusių su gyvūnais, arba jais siekiama sąmoningai suklaidinti oficialiai paskirtą veterinarijos gydytoją. Kompetentinga institucija turi imtis priemonių prieš maisto tvarkymo subjektą, atsakingą už gyvūnų kilmės ūkį, ar bet kurį kitą susijusį asmenį, ypač atlikdama papildomą kontrolę. Maisto tvarkymo subjektas, atsakingas už gyvūnų kilmės ūkį, ar bet kuris kitas susijęs asmuo turi padengti tokios papildomos kontrolės išlaidas.

III SKYRIUS: SPRENDIMAI DĖL GYVŲ GYVŪNŲ

1. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi patikrinti, ar maisto tvarkymo subjektas laikosi savo įsipareigojimų pagal Reglamentą (EB) Nr. 853/2004, siekdamas užtikrinti, kad skersti priimti gyvūnai, skirti vartoti žmonėms, būtų tinkamai paženklinėti. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi užtikrinti, kad gyvūnai, kurių tapatybė negali būti tinkamai nustatoma, būtų papjauti atskirai nuo kitų gyvūnų ir paskelbti netinkamais vartoti žmonėms. Gyvūnų kilmės ūkyje turi būti atlikta oficiali kontrolė, jeigu oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas mano, kad tai būtina.
2. Jeigu yra esminių aplinkybių, susijusių su gyvūnų gerove, arkliai gali būti paskersti skerdykloje, net jei nebuvo pateikti nustatyti duomenys apie jų tapatybę. Tačiau tokia informacija turi būti pateikta prieš paskelbiant skerdeną netinkama vartoti žmonėms. Šie reikalavimai taip pat taikomi privertiniam arklių skerdimui už skerdyklos ribų.
3. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi patikrinti, ar maisto tvarkymo subjektas laikosi savo įsipareigojimų pagal Reglamentą (EB) Nr. 853/2004, siekdamas užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirti gyvūnai, kurių kailis, oda ar vilna skerdimo metu gali sukelti nepageidaujamą mėsos užkrėtimo pavojų, būtų skerdžiami tik juos nuvalius.
4. Gyvūnai, kurie serga ar turi ligos, kuri, tvarkant ar valgant mėsą, gali būti perduota kitiems gyvūnams ar žmonėms, požymių, arba gyvūnai, turintys klinikinių somatinių ligos ar išsekimo požymių, negali būti paskersti, o jų mėsa negali būti skirta vartoti žmonėms. Tokie gyvūnai turi būti papjauti atskirai nuo kitų gyvūnų taip, kad kiti gyvūnai ir skerdenos negalėtų būti apkrėsti, ir turi būti paskelbti netinkamais vartoti žmonėms.
5. Gyvūnų, kaip įtariama, sergančių, ar turinčių ligos, galinčios sukelti pavojų žmonių ar gyvūnų sveikatai, požymių, skerdimas turi būti atidėtas. Tokie gyvūnai turi būti prieš skerdimą išsamiai patikrinti, siekiant nustatyti ligos diagnozę. Be to, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas gali nuspręsti, kad be patikrinimo po skerdimo turi būti atlikta mėginių atranka ir laboratoriniai tyrimai. Prireikus gyvūnai turi būti paskersti atskirai arba įprasto skerdimo pabaigoje, imantis visų reikalingų priemonių, siekiant išvengti kitos mėsos užteršimo.

▼B

6. Gyvūnai, kuriuose esančių veterinarinių vaistinių priemonių kiekiai gali viršyti Bendrijos teisės aktuose nustatytas normas arba kuriuose yra draudžiamų medžiagų likučių, turi būti tvarkomi vadovaujantis Direktyva 96/23/EB.
7. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi nustatyti reikalavimus, pagal kuriuos jam (jai) prižiūrint gyvūnai turi būti tvarkomi vykdant konkrečios ligos, pavyzdžiui, bruceliozė ar tuberkuliozė arba gyvūnų ligų sukėlėjai (pavyzdžiui, salmonelės), kontrolės ar likvidavimo programą. Kompetentinga institucija turi nustatyti, kokiomis sąlygomis gali būti paskersti tokie gyvūnai. Šiuo būdu turi būti siekiama sumažinti kitų gyvūnų ir gyvūnų mėšos užkrėtimo pavojų.
8. Gyvūnai, pristatyti į skerdyklą paskersti, paprastai ten ir turi būti paskersti. Tačiau išimtiniais atvejais, pavyzdžiui, esant rimtam skerdyklos įrengimų gedimui, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas gali suteikti leidimą tiesioginiam pervežimui į kitą skerdyklą.

IV SKYRIUS: SPRENDIMAI DĖL GYVŪNŲ GEROVĖS

1. Jeigu skerdimo ar pjaustymo metu nesilaikoma taisyklių dėl gyvūnų apsaugos, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi patikrinti, ar maisto tvarkymo subjektas nedelsdamas ėmėsi reikalingų priemonių ir užkerta kelią ligos pasikartojimui.
2. Siekdamas kovoti su pažeidimais, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi imtis tinkamų ir progresyvių priemonių, pradedant nuo konkrečių nurodymų ir baigiant daliniu ar visišku gamybos sustabdymu, atsižvelgiant į problemos pobūdį ir rimtumą.
3. Tam tikrais atvejais oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi pranešti kompetentingoms institucijoms apie problemas, susijusias su gyvūnų gerove.
4. Jeigu oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas nustato, kad nesilaikoma taisyklių dėl gyvūnų apsaugos juos pervežant, jis (ji) turi imtis visų reikalingų priemonių, vadovaudamasis atitinkamais Bendrijos teisės aktais.
5. Jeigu
  - a) oficialiai paskirtas padėjėjas atlieka gyvūnų gerovės patikrinimus pagal II ar IV skirsnį;

bei

- b) šių patikrinimų metu nustatoma, kad nesilaikoma taisyklių dėl gyvūnų apsaugos,

oficialiai paskirtas padėjėjas turi nedelsdamas pranešti tai oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui ir skubos atvejais, iki oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo atvykimo, prireikrus imtis visų reikalingų priemonių, nurodytų 1–4 dalyse.

V SKYRIUS: SPRENDIMAI DĖL MĖSOS

1. Mėsa turi būti paskelbta netinkama vartoti žmonėms, jeigu ji:
  - a) priklauso gyvūnams, nepatikrintiems prieš skerdimą, išskyrus sumedžiotus laukinius gyvūnus;
  - b) priklauso gyvūnams, kurių skerdienos dalys nebuvo patikrintos prieš skerdimą, išskyrus šiame reglamente ar Reglamente (EB) Nr. 853/2004 numatytus atvejus;

▼ B

- c) priklauso gyvūnams, mirusiems iki skerdimo, gimusiems negyviems, negimusiems arba paskerstiems jaunesniems nei septynių dienų amžiaus;
- d) yra dūrimo vietos nuopjova;

▼ M10

- e) gauta iš gyvūnų, užkrėstų gyvūnų ligomis, dėl kurių Tarybos direktyvos 2002/99/EB ⁽¹⁾ I priede išvardytuose Sąjungos teisės aktuose nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės, išskyrus jei ji gauta laikantis tuose teisės aktuose nustatytų specialiųjų reikalavimų, nebent VI skirsnyje būtų nustatyta kitaip;

▼ B

- f) priklauso gyvūnams, sergantiems visuotinai išplitusia liga, pavyzdžiui, visuotinai išplitęs kraujo užkrėtimas, piemija, toksemija ar viremija;
- g) neatitinka mikrobiologinių reikalavimų, numatytų Bendrijos teisės aktuose, siekiant nustatyti, ar maistas gali būti patiektas į rinką;
- h) yra apkrėsta zooparazitais, išskyrus IV skirsnyje nurodytus atvejus;
- i) i) turi likučių ir teršalų, viršijančių Bendrijos teisės aktuose nustatytas normas. Viršijus atitinkamą lygį, tam tikrais atvejais turėtų būti atliekami papildomi tyrimai;
- j) nepažeidžiant labiau specialių Bendrijos teisės aktų, priklauso gyvūnams ar skerdenoms, kuriuose yra likučių ar draudžiamų medžiagų, arba kuriuos auginant buvo panaudotos draudžiamos medžiagos;
- k) susideda iš kepenų ir inkstų, priklausančių gyvūnams, vyresniems negu dveji metai ir kilusiems iš regionų, kurių aplinkoje pagal programas, patvirtintas vadovaujantis Direktyvos 96/23/EB 5 straipsniu, buvo nustatyti sunkieji metalai;
- l) buvo neteisėtai apdorota kenksmingas medžiagas šalinančiomis medžiagomis;
- m) buvo neteisėtai apdorota jonizuojančiais ar ultravioletiniais spinduliais;
- n) turi svetimkūnių, išskyrus medžiagas, naudotas medžiojant laukinius gyvūnus;
- o) viršija leidžiamą maksimalų radioaktyvumo lygį, nustatytą Bendrijos teisės aktuose;
- p) turi patofiziologinių pakitimų, konsistencijos anomalijų, pasižymi nepakankamu kraujavimu, išskyrus laukinius gyvūnus, arba taip pat turi organoleptinių anomalijų, ypač stiprų lytinį kvapą;
- q) priklauso išsekusiems gyvūnams;
- r) turi konkrečių pavojingų medžiagų, išskyrus nustatytas Bendrijos teisės aktuose;
- s) yra užteršta žemėmis, fekalijomis ar kitais teršalais;
- t) susideda iš kraujo, galinčio sukelti pavojų visuomenės ar gyvūnų sveikatai dėl gyvūno, kuriam ji priklauso, sveikatos būklės arba užkrėtimo skerdimo metu;
- u) įvertinus visą susijusią informaciją, oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo nuomone, gali kelti pavojų visuomenės ir gyvūnų sveikatai, arba dėl kurios nors kitos priežasties yra netinkama vartoti žmonėms.

▼ M10

2. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas gali nustatyti naudojimo reikalavimus dėl mėsos, gautos iš gyvūnų:
  - a) kurie buvo nedelsiant paskersti už skerdyklos ribų arba
  - b) jie yra iš pulkų, kurių mėsa bus apdorojama pagal Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 II priedo E dalį prieš tiekiant ją rinkai.

⁽¹⁾ OL L 18, 2003 1 23, p. 11.

▼B

III SKIRSNIS: ATSAKOMYBĖ IR KONTROLĖS DAŽNUMAS

I SKYRIUS: OFICIALIAI PASKIRTI PADĖJĖJAI

Oficialiai paskirti padėjėjai gali padėti oficialiai paskirtiems veterinarijos gydytojams atlikti bet kokias užduotis, tačiau jiems taikomi šie apribojimai ir IV skirsnyje nustatytos taisyklės:

1. kai vykdomos audito užduotys, oficialiai paskirti padėjėjai gali tik rinkti medžiagą apie geros higienos praktiką ir RVASVT sistema paremtas procedūras;
2. kai vykdomi patikrinimai prieš skerdimą ir gyvūnų gerovės patikrinimai, oficialiai paskirti padėjėjai gali atlikti tik pirminį gyvūnų patikrinimą ir padėti vykdyti vien tik praktinio pobūdžio veiklą;

bei

3. kai vykdomi patikrinimai po skerdimo, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi nuolat tikrinti oficialiai paskirtų padėjėjų darbą ir asmeniškai atlikti patikrinimą, jeigu gyvūnai buvo priverstinai paskersti už skerdyklos ribų.

II SKYRIUS: KONTROLĖS DAŽNUMAS

1. Kompetentinga institucija turi užtikrinti, kad mažiausiai vienas veterinarijos gydytojas būtų:

a) skerdyklose atliekant tiek patikrinimus prieš skerdimą, tiek po skerdimo;

bei

b) medžiojamų gyvūnų tvarkymo įmonėse atliekant patikrinimus po skerdimo.

2. Tačiau tam tikrose skerdyklose ir medžiojamų gyvūnų mėsos tvarkymo įmonėse, nurodytose remiantis rizikos analize ir pagal reikalavimus, nustatytus vadovaujantis 18 straipsnio 3 punktu, kompetentinga institucija gali pakoreguoti šių nuostatų taikymą. Tokiais atvejais:

a) Atliekant patikrinimą prieš skerdimą, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas gali skerdykloje ir nebūti, jeigu:

i) gyvūnų kilmės ūkyje oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas ar įgaliotasis veterinarijos gydytojas atliko patikrinimą prieš skerdimą, patikrino maisto grandinės pateiktą informaciją ir pranešė patikrinimo rezultatus skerdykloje esančiam oficialiai paskirtam padėjėjui,

ii) skerdykloje esantis oficialiai paskirtas padėjėjas įsitikino, kad, remiantis maisto grandinės pateikta informacija, nematyti problemų, susijusių su maisto sauga, ir bendra gyvūno sveikatos būklė bei gerovė yra patenkinama;

bei

iii) oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas nuolat įsitikina, kad oficialiai paskirtas padėjėjas tinkamai atlieka tokius patikrinimus;

b) Atliekant patikrinimą po skerdimo, oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo gali skerdykloje nebūti visą laiką, jeigu:

i) oficialiai paskirtas padėjėjas atlieka patikrinimą po skerdimo ir atideda į šalį mėsą su anomalijomis ir kitą to paties gyvūno mėsą,

ii) oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas vėliau patikrina šią mėsą;

bei

iii) atliktus veiksmus ir gautus rezultatus oficialiai paskirtas padėjėjas tinkamai įtvirtina dokumentuose, taip sudarydamas oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui galimybę įsitikinti, jog nustatyti reikalavimai nebuvo pažeisti.

▼ B

Tačiau oficialiai paskirtas padėjėjas gali atmesti paukštieną ar kiškieną su anomalijomis, ir oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas, vadovaudamasis IV skirsniu, neprivalo sistemingai patikrinti tokios mėsos.

3. 2 dalyje numatyti lankstumo atvejai negalioja:
  - a) priverstinai paskerstiems gyvūnams;
  - b) gyvūnams, kurie įtariami sergą liga ar yra tokios būklės, kuri gali kelti pavojų žmonių sveikatai;
  - c) galvijams iš bandų, jeigu oficialiai nepatvirtinta, kad jos neserga tuberkulioze;
  - d) galvijams, avims ir ožkoms iš bandų, jeigu oficialiai nepatvirtinta, kad jos neserga brucelioze;

▼ M10

- e) pasireiškus gyvūnų ligų, dėl kurių Sąjungos teisės aktuose nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės, protrūkiui. Tai taikoma gyvūnams, imliems konkrečiai svarstomai ligai, ir kurie yra iš atitinkamo regiono, kaip nurodyta Tarybos direktyvos 64/432/EEB ⁽¹⁾ 2 straipsnyje;
- f) kai reikalinga griežtesnė kontrolė, siekiant atsižvelgti į kylančias ligas ir ypač OIE sąraše nurodytas ligas.

▼ B

4. Kompetentinga institucija turi užtikrinti, kad, ruošiant mėsą, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas ar oficialiai paskirtas padėjėjas būtų mėsos pjaustymo įmonėse tokiu dažnumu, kurio pakaktų siekiant įgyvendinti šio reglamento uždavinius.

III SKYRIUS: SKERDYKLOS DARBUOTOJŲ DALYVAVIMAS

A. SPECIALIOS UŽDUOTYS, SUSIJUSIOS SU MĖSOS GAMYBA IŠ PAUKŠTIENOS IR KIŠKIENOS

Valstybės narės gali leisti skerdyklų darbuotojams perimti oficialiai paskirtų padėjėjų pareigas, susijusias su paukštienos ir kiškienos gamyba, jeigu laikomasi šių reikalavimų:

▼ M6

- a) Jeigu nustatoma, kad įmonė mažiausiai 12 mėnesių vadovavosi gerąja higienos patirtimi pagal šio reglamento 4 straipsnio 4 dalį ir RVASVT sistemą, kompetentinga institucija įmonės darbuotojams gali suteikti leidimą atlikti oficialiai paskirtų padėjėjų užduotis. Šis leidimas gali būti suteiktas tik tuo atveju, jei įmonės darbuotojai oficialiai paskirtų padėjėjų užduotims atlikti yra parengti kompetentingai institucijai priimtiniu būdu – taip pat, kaip ir pastarieji. Šiuos darbuotojus turi prižiūrėti, jiems vadovauti ir už juos atsakyti oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas. Šiomis aplinkybėmis oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas dalyvauja patikrinimuose prieš skerdimą ir po skerdimo, prižiūri, kaip vykdoma ši veikla, ir reguliariai atlieka veiklos patikrinimus siekdamas užtikrinti, kad skerdyklos darbuotojų veikla atitiktų kompetentingos institucijos nustatytus specialiuosius reikalavimus, bei įformina šio veiklos patikrinimo rezultatus. Jeigu šių darbuotojų veikla turi neigiamo poveikio įmonės higienos lygiui, jeigu jie netinkamai atlieka užduotis arba jei kompetentinga institucija mano, kad jų vykdoma veikla yra apskritai netinkama, tokie darbuotojai pakeičiami oficialiai paskirtais padėjėjais.

⁽¹⁾ OL L21, 1964 7 29, p. 1977.

▼B

- b) Valstybės narės kompetentinga institucija iš esmės ir atsižvelgdama į konkrečių atvejų nusprendžia, ar leisti taikyti pirmiau aprašytą sistemą. Jeigu valstybė narė priima principinį sprendimą šios sistemos naudai, ji praneša Komisijai apie savo sprendimą ir su juo susijusias aplinkybes. Šios sistemos naudojimas yra neprivalomas šią sistemą taikančios valstybės narės maisto tvarkymo subjektui. Kompetentinga institucija neverčia maisto tvarkymo subjektų įdiegti pirmiau aprašytą sistemą. Jeigu kompetentinga institucija neįtikinama, kad maisto tvarkymo subjektas laikosi nustatytų reikalavimų, toje įmonėje sistema neįdiegiama. Siekdama tai įvertinti, kompetentinga institucija įvertina gamybą ir patikrinimo įrašus, įmonėje atliktos veiklos pobūdį, reikalavimų laikymąsi praityje, profesines skerdyklos darbuotojų žinias, profesinį požiūrį ir atsakomybės už maisto saugą suvokimą bei bet kokią kitą susijusią informaciją.

B. SPECIALIOS MĖGINIŲ ATRANKOS UŽDUOTYS IR TYRIMAI

Skerdyklos darbuotojai, kurie buvo specialiai apmokyti prižiūrint oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui, gali atsakant oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui ir jam (jai) prižiūrint atlikti užduotis, susijusias su visų rūšių gyvūnų mėsos mėginių atranka ir tyrimais.

IV SKYRIUS: PROFESINĖ KVALIFIKACIJA

A. OFICIALIAI PASKIRTI VETERINARIJOS GYDYTOJAI

1. Kompetentinga institucija gali paskirti oficialiai paskirtais veterinarijos gydytojais tik tuos veterinarijos gydytojus, kurie išlaikė testą, parengtą laikantis 2 dalies reikalavimų.
2. Šį testą turi parengti kompetentinga institucija. Testas turi leisti nustatyti, ar veterinarijos gydytojo žinios apie toliau nurodytus dalykus yra pakankamos, atsižvelgiant į jo (jos) išsilavinimą ir kvalifikaciją:
  - a) nacionalinius ir Bendrijos teisės aktus, reglamentuojančius veterinarinius visuomenės sveikatos, maisto saugos, gyvūnų sveikatos, gyvūnų gerovės ir medikamentų klausimus;
  - b) bendrosios žemės ūkio politikos principus, rinkos priemones, eksporto kompensacijas ir kovą su apgaulėmis, taip pat pasauliniu mastu (PPO, SPS, *Codex Alimentarius*, OIE);
  - c) maisto apdorojimo ir maisto technologijos principus;
  - d) geros gamybos praktikos ir kokybės valdymo principus, koncepcijas ir metodus;
  - e) derliaus kokybės valdymą (gerą ūkininkavimo praktiką);
  - f) maisto produktų higienos skatinimą ir taikymą, maisto produktų saugą (gerą ūkininkavimo praktiką);
  - g) rizikos analizės principus, koncepcijas ir metodus;
  - h) RVASVT sistemos principus, koncepcijas ir metodus, RVASVT sistemos naudojimą visoje maisto grandinėje;
  - i) žmonių sveikatai maisto sukkelto pavojaus prevenciją ir kontrolę;
  - j) infekcijų ir apsinuodijimų dinamiką tarp gyventojų;
  - k) diagnostinę epidemiologiją;
  - l) monitoringo ir priežiūros sistemas;

▼B

- m) maisto saugos valdymo sistemų auditavimą ir priežiūros įvertinimą;
  - n) modernių tyrimo metodų principus ir diagnostinį pritaikymą;
  - o) informacines ir komunikacijų technologijas, susijusias su visuomenės sveikatos veterinariniais aspektais;
  - p) duomenų tvarkymą ir biostatistiką;
  - q) maisto sukeltų žmonių ligų protrūkių tyrimą;
  - r) atitinkamus klausimus, susijusius su USE;
  - s) gyvūnų gerovę auginimo, transportavimo ir skerdimo etapuose;
  - t) su maisto gamyba susijusius aplinkos klausimus, įskaitant atliekų tvarkymą;
  - u) atsargumo principą ir vartotojų skundus;
- bei
- v) darbuotojų, dirbančių gamyboje, apmokymus.

Reikalingas žinias kandidatai gali įgyti bazinių veterinarinių apmokymų metu ar kursuose arba įgaudami atitinkamos patirties jau tapę kvalifikuotais veterinarais. Kompetentinga institucija gali parengti testus, atsižvelgdama į kandidato išsilavinimą. Tačiau jeigu kompetentinga institucija įsitikina, kad kandidatas įgijo visas reikalingas žinias universitetinių studijų metu arba tęstinių antrosios pakopos studijų metu, ji gali netaikyti reikalavimo išlaikyti testą.

3. Veterinarijos gydytojas turi būti tinkamas bendradarbiauti daugelyje mokslo sričių.
4. Be to, prieš pradėdamas dirbti savarankiškai, bandomuoju laikotarpiu kiekvienas oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi baigti mažiausiai 200 valandų trukmės praktinius kursus. Per šį laikotarpį stazuotojas turi dirbti skerdyklose, mėsos pjaustymo įmonėse, šviežios mėsos tikrinimo postuose ir ūkiuose prižiūrimas esančių oficialiai paskirtų veterinarijos gydytojų. Ypač kursai turi būti skirti maisto saugos valdymo sistemų auditavimui.
5. Siekdamas nuolat atnaujinti savo žinias ir neatsilikti nuo pažangiausių technologijų, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi dalyvauti tęstiniuose mokymuose ir susipažinti su profesine literatūra. Jeigu gali, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi dalyvauti kasmetiniuose tęstiniuose mokymuose.
6. Veterinarijos gydytojai, paskirti oficialiai paskirtais veterinarijos gydytojais, turi tinkamai išmanyti 2 dalyje nurodytus dalykus. Prireikus jie turi įgyti šias žinias dalyvaudami tęstiniuose mokymuose. Šiuo atžvilgiu kompetentinga institucija turi imtis atitinkamų priemonių.
7. Nepaisydamos 1–6 dalių, valstybės narės gali nustatyti specialias taisykles, skirtas oficialiai paskirtiems veterinarams, dirbantiems ne visą darbo dieną ir atsakingiems už mažų įmonių patikrinimą.

▼B**B. OFICIALIAI PASKIRTI PADĖJĖJAI**

1. Kompetentinga institucija gali paskirti oficialiai paskirtais padėjėjais tik asmenis, kurie, laikydamiesi atitinkamų reikalavimų, buvo apmokyti ir išlaikę testą.
2. Kompetentinga institucija turi pasirengti tokiems testams. Norėdami gauti teisę laikyti šiuos testus, kandidatai turi įrodyti, kad jie baigė tokius mokymus:
  - a) mažiausiai 500 valandų trukmės teorinius mokymus ir mažiausiai 400 valandų trukmės praktinius mokymus, apimančius 5 dalyje nurodytas sritis;
  - bei
  - b) papildomus mokymus, leidžiančius oficialiai paskirtiems padėjėjams kompetentingai atlikti savo pareigas.
3. 2 straipsnio a punkte nurodyti praktiniai mokymai turi vykti skerdyklose ir mėsos pjaustymo įmonėse, prižiūrint oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui, bei ūkiuose ir kitose panašiose įmonėse.
4. Kursai ir testai turi būti iš esmės skirti tik žaliai mėsai ir paukštienai. Tačiau asmenys, baigę vienos iš pirmiau nurodytų kategorijų kursų ir išlaikę atitinkamą testą, turi teisę į sutrumpintus antrosios kategorijos kursų, po kurių jie gali laikyti atitinkamą testą. Kursai ir testas turi apimti laukinius gyvūnus, ūkiuose auginamus laukinius gyvūnus ir prireikus kiškieną.
5. Oficialiai paskirtų padėjėjų mokymai turi apimti toliau nurodytus dalykus, kurių žinojimą turi patvirtinti atitinkami testai:
  - a) susijusius su ūkiu:
    - i) teorinė dalis:
      - žinios apie veiklos ūkyje organizavimą, gamybos metodus, tarptautinę prekybą ir t. t.,
      - gera gyvulininkystės praktika,
      - bazinės žinios apie ligas, ypač gyvūnų ligas (virusus, bakterijas, parazitus ir t. t.),
      - ligų stebėseną, vaistų ir vakcinų naudojimas, likučių tyrimai,
      - higiena ir sveikatos patikrinimas,
      - gyvūnų gerovė ūkiuose ir transportuojant,
      - aplinkos reikalavimai, taikomi pastatams, ūkiams, ir bendrieji aplinkos reikalavimai,
      - atitinkami įstatymai ir kiti teisės norminiai aktai,
      - vartotojų skundai ir kokybės kontrolė;
    - ii) praktinė dalis:
      - vizitai į skirtingo pobūdžio ir skirtingas auginimo metodikas taikančius ūkius,
      - vizitai į gamybos įmones,
      - gyvūnų pakrovimo ir iškrovimo stebėjimas,

▼ B

- laboratoriniai tyrimai,
- veterinariniai patikrinimai,
- dokumentai;

b) susijusius su skerdyklomis ir mėsos pjaustymo įmonėmis:

i) teorinė dalis:

- žinios apie mėsos pramonės organizavimą, gamybos metodus, tarptautinę prekybą ir skerdimo bei pjaustymo technologijas,
- bazinės žinios apie higieną ir gerą higienos praktiką, ypač pramoninę higieną, skerdimo, mėsos pjaustymo ir laikymo higieną, darbo higieną,
- RVASVT ir RVASVT sistema paremtų procedūrų auditas,
- gyvūnų gerovė juos iškraunant po transportavimo ir skerdykloje,
- bazinės žinios apie paskerstų gyvūnų anatomiją ir fiziologiją,
- bazinės žinios apie paskerstų gyvūnų patologiją,
- bazinės žinios apie paskerstų gyvūnų patologinę anatomiją,
- atitinkamos žinios apie USE ir kitas svarbias gyvūnų ligas ir gyvūnų ligų sukėlėjus,
- žinios apie šviežios mėsos skerdimo, patikrinimo, paruošimo, įvyniojimo, įpakavimo ir transportavimo metodus ir procedūras,
- bazinės žinios apie mikrobiologiją,
- patikrinimas prieš skerdimą,
- trichineliozės tyrimas,
- patikrinimas po skerdimo,
- administracinė veikla,
- žinios apie atitinkamus įstatymus ir kitus teisės norminius aktus,
- mėginių atrankos procedūra,
- klausimai, susiję su apgaulėmis;

ii) praktinė dalis:

- gyvūnų identifikavimas,
- amžiaus patikrinimas,
- paskerstų gyvūnų patikrinimas ir įvertinimas,
- patikrinimas skerdykloje po skerdimo,
- trichineliozės tyrimas,
- gyvūnų rūšių identifikavimas tiriant rūšiai būdingas gyvūno dalis,
- paskerstų gyvūnų pakitusių dalių identifikavimas ir komentavimas,
- higienos kontrolė, įskaitant geros higienos praktikos ir RVASVT sistema paremtų procedūrų auditą,

▼ **B**

- patikrinimo prieš skerdimą rezultatų fiksavimas,
  - mėginių atranka,
  - mėsos atsekamumas,
  - dokumentai.
6. Siekdamas nuolat atnaujinti savo žinias ir neatsilikti nuo pažangiausių technologijų, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi dalyvauti tęstiniuose mokymuose ir susipažinti su profesine literatūra. Jeigu gali, oficialiai paskirtas padėjėjas turi dalyvauti kasmetiniuose tęstiniuose mokymuose.
  7. Asmenys, paskirti oficialiai paskirtais padėjėjais, turi tinkamai išmanyti 5 dalyje nurodytus dalykus. Prireikus jie turi įgyti šias žinias dalyvaudami tęstiniuose mokymuose. Šiuo atžvilgiu kompetentinga institucija turi imtis atitinkamų priemonių.
  8. Jeigu oficialiai paskirti padėjėjai atlieka tik mėginių atranką ir trichineliozės tyrimus, kompetentinga institucija turi užtikrinti, tik kad jie būtų tinkamai apmokyti atlikti šias užduotis.

IV SKIRSNIS: SPECIALŪS REIKALAVIMAI

I SKYRIUS: NAMINIAI GALVIJAI

A. GALVIJAI IKI ŠEŠIŲ SAVAIČIŲ AMŽIAUS

Galvijų iki šešių mėnesių amžiaus skerdenų ir skerdienos dalių patikrinimams po skerdimo turi būti taikomos šios procedūros:

1. vizualinis galvos ir gerklės patikrinimas, retrofaringinių limfmazgių (*Lnn retropharyngiales*), burnos ir ryklės pjūvis ir patikrinimas, liežuvio palpacija; ► **M4** ————— ◀
2. vizualinis plaučių, trachėjos ir stemplės patikrinimas, plaučių palpacija, bronchų bei tarpuplaučių limfmazgių (*Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales*) pjūvis ir patikrinimas; trachėja ir pagrindinės bronchų atšakos turi būti atvertos išilgai, o plaučiai turi būti įpjauti užpakaliniame trečdalyje, statmenai jų pagrindinei ašiai; šie pjūviai nereikalingi, jeigu plaučiai netiekiami vartoti žmonėms;
3. vizualinis perikardo ir širdies patikrinimas, pastarąją įpjauant išilgai, taip atveriant skilvelius ir perskiriant tarpkilvelines pertvaras;
4. vizualinis diafragmos patikrinimas;
5. vizualinis kepenų bei kepenų ir kasos limfmazgių (*Lnn portales*) patikrinimas, kepenų ir jų limfmazgių palpacija ir prireikus pjūvis;
6. vizualinis virškinamojo trakto, žarnų pasaitų, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales*) patikrinimas, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių palpacija ir prireikus pjūvis;
7. vizualinis blužnies patikrinimas ir prireikus palpacija;
8. vizualinis inkstų patikrinimas, prireikus inkstų ir inkstų limfmazgių (*Lnn. renales*) pjūvis;

▼ B

9. vizualinis pleuros ir pilvaplėvės patikrinimas;
10. vizualinis bambos srities ir sąnarių patikrinimas; esant abejonėms turi būti įpjauta bambos sritis ir atverti sąnariai bei ištirtas sinovinis skystis.

B. GALVIJAI, VYRESNI NEGU ŠEŠIOS SAVAITĖS

Galvijų, vyresnių negu šešios savaitės, skerdenų ir skerdienos dalių patikrinimams po skerdimo turi būti taikomos šios procedūros:

1. vizualinis galvos ir gerklės patikrinimas, viršutinio žandikaulio, retrofaringinių ir paausinių limfmazgių (*Lnn retropharyngiales, mandibulares et parotodei*) pjūvis ir patikrinimas, išorinių raumenų patikrinimas, padarant juose du pjūvius, lygiagrečius apatiniam žandikauliui, ir vidinių raumenų (vidinių *Musculi pterygoidei*), įpjaujamų išilgai vienai plokštumai, patikrinimas; liežuvis turi būti atlaisvintas, siekiant atlikti išsamų burnos ir ryklės patikrinimą, bei vizualiai patikrintas ir palpuojamas;

▶ **M4** ————— ◀
2. vizualinis trachėjos ir stemplės patikrinimas, vizualinis plaučių patikrinimas ir palpacija, bronchų bei tarpuplaučių limfmazgių (*Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales*) pjūvis ir patikrinimas; trachėja ir pagrindinės bronchų atšakos turi būti atvertos išilgai, o plaučiai turi būti įpjauti užpakaliniame trečdalyje statmenai jų pagrindinei ašiai; šie pjūviai nereikalingi, jeigu plaučiai netiekiami vartoti žmonėms;
3. vizualinis perikardo ir širdies patikrinimas, pastarąją įpjaunant išilgai, taip atveriant skilvelius ir perskiriant tarpkilvelines pertvaras;
4. vizualinis diafragmos patikrinimas;
5. vizualinis kepenų bei kepenų ir kasos limfmazgių (*Lnn portales*) patikrinimas, kepenų skrandinio paviršiaus ir kandinės skilties pagrindo pjūvis, siekiant ištirti tulžies pūslę;
6. vizualinis virškinamojo trakto, žarnų pasaito, skrandžio ir žarnų pasaito limfmazgių (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales*) patikrinimas, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių palpacija ir prireikus pjūvis;
7. vizualinis blužnies patikrinimas ir prireikus palpacija;
8. vizualinis inkstų patikrinimas, prireikus inkstų ir inkstų limfmazgių (*Lnn. renales*) pjūvis;
9. vizualinis pleuros ir pilvaplėvės patikrinimas;
10. vizualinis genitalijų patikrinimas, išskyrus penį, jeigu jis jau buvo pašalintas;
11. vizualinis tešmens ir jo limfmazgių (*Lnn. supramammarii*) patikrinimas ir prireikus palpacija bei pjūvis; ilgu, giliu pjūviu iki pieno sultis išskiriančio sinuso (*sinus lactiferes*) turi būti atverta kiekviena karvių tešmens pusė ir turi būti įpjauti tešmens limfmazgiai, išskyrus tuos atvejus, kai tešmuo netiekiamas vartoti žmonėms.

▼B

II SKYRIUS: NAMINĖS AVYS IR OŽKOS

Avių ir ožkų skerdenų ir skerdenos dalių patikrinimams po skerdimą turi būti taikomos šios procedūros:

1. vizualinis galvos patikrinimas po odos nulupimo ir abejojant gerklės, burnos, liežuvio ir retrofaringinių bei paausinių limfmazgių patikrinimas; jeigu kompetentinga institucija gali užtikrinti, kad galva, įskaitant liežuvį ir smegenis, nebus tiekiama vartoti žmonėms, šie patikrinimai, nepažeidžiant gyvūnų sveikatos taisyklių, yra nereikalingi;
2. vizualinis plaučių, trachėjos ir stemplės patikrinimas, plaučių, bronchų bei tarpuplaučių limfmazgių (*Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales*) palpacija; abejojant šie organai ir limfmazgiai turi būti įpjauti ir ištirti;
3. vizualinis perikardo ir širdies patikrinimas; abejojant širdis turi būti įpjauta ir ištirta;
4. vizualinis diafragmos patikrinimas;
5. vizualinis kepenų bei kepenų ir kasos limfmazgių patikrinimas (*Lnn. portales*), kepenų ir jų limfmazgių palpacija, prireikus pjūvis; kepenų skrandinio paviršiaus pjūvis, siekiant ištirti tulžies pūslę;
6. vizualinis virškinamojo trakto, žarnų pasaitų, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales*) patikrinimas;
7. vizualinis blužnies patikrinimas ir prireikus palpacija;
8. vizualinis inkstų patikrinimas, prireikus inkstų ir inkstų limfmazgių pjūvis (*Lnn. renales*);
9. vizualinis pleuros ir pilvaplėvės patikrinimas;
10. vizualinis genitalijų patikrinimas, išskyrus penį, jeigu jis jau buvo pašalintas;
11. vizualinis tešmens ir jo limfmazgių patikrinimas;
12. vizualinis jaunų gyvūnų bambos srities ir sąnarių patikrinimas; abejojant turi būti įpjauta bambos sritis ir atverti sąnariai bei ištirtas sinovinis skystis.

III SKYRIUS: VIENAKANOPIAI

Neskeltanagių skerdenų ir skerdenos dalių patikrinimams po skerdimą turi būti taikomos šios procedūros:

1. vizualinis galvos ir, atlaisvinus liežuvį, gerklės patikrinimas, viršutinio žandikaulio, retrofaringinių ir paausinių limfmazgių (*Lnn. retropharyngiales, mandibulares et parotodei*) palpacija ir prireikus pjūvis; liežuvis turi būti atlaisvintas siekiant atlikti išsamų burnos ir ryklės patikrinimą bei vizualiai patikrintas ir palpuojamas; ► **M4** ————— ◀
2. vizualinis plaučių, trachėjos ir stemplės patikrinimas, plaučių palpacija, bronchų bei tarpuplaučių limfmazgių (*Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales*) palpacija ir prireikus pjūvis; trachėja ir pagrindinės bronchų atšakos turi būti atvertos išilgai, o plaučiai turi būti įpjauti užpakaliniame trečdalyje statmenai jų pagrindinei ašiai; šie pjūviai nereikalingi, jeigu plaučiai netiekiami vartoti žmonėms;

▼B

3. vizualinis perikardo ir širdies patikrinimas, pastarąją įpjaunant išilgai, taip atveriant skilvelius ir perskiriant tarpkilvelines pertvaras;
4. vizualinis diafragmos patikrinimas;
5. vizualinis kepenų bei kepenų ir kasos limfmazgių (*Lnn portales*) patikrinimas, palpacija ir prirėikus pjūvis;
6. vizualinis virškinamojo trakto, žarnų pasaitų, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales*) patikrinimas, prirėikus skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių pjūvis;
7. vizualinis blužnies patikrinimas ir prirėikus palpacija;
8. vizualinis inkstų patikrinimas, prirėikus inkstų ir inkstų limfmazgių (*Lnn. renales*) pjūvis;
9. vizualinis pleuros ir pilvaplėvės patikrinimas;
10. vizualinis eržilų genitalijų, išskyrus penį, jeigu jis jau buvo pašalintas, ir kumelių genitalijų patikrinimas;
11. vizualinis tešmens ir jo limfmazgių (*Lnn. supramammarii*) patikrinimas ir prirėikus tešmens limfmazgių pjūvis;
12. vizualinis jaunų gyvūnų bambos srities ir sąnarių patikrinimas ir palpacija; abejojant turi būti įpjauta bambos sritis ir atverti sąnariai bei ištirtas sinovinis skystis;
13. visų širmų arklių patikrinimas, patikrinant raumenis ir pečių limfmazgius (*Lnn. subrhomboidi*) po mentikaulio kremzle, atlaisvinus vieno peties raiščius, ir taip siekiant išsiaiškinti, ar jie neserga melanizmu ir melanoma; inkstai turi būti atverti ir ištirti padarant pjūvį per visą inkstą.

IV SKYRIUS: NAMINĖS KIAULĖS

A. PATIKRINIMAS PRIEŠ SKERDIMĄ

1. Kompetentinga institucija gali nuspręsti, kad skirtos paskersti kiaulės prieš skerdimą turi būti patikrintos kilmės ūkyje. Šiuo atveju leidimas paskersti kiaulių bandą iš ūkio gali būti duotas, jeigu:
  - a) jas lydi X skyriaus A dalyje numatytas veterinarijos sertifikatas;
  - bei
  - b) laikomasi 2–5 dalyse numatytų reikalavimų.
2. Patikrinimas prieš skerdimą gyvūnų kilmės ūkyje apima:
  - a) ūkyje esančių įrašų ar dokumentų, įskaitant maisto grandinės pateiktą informaciją, patikrinimą;
  - b) kiaulių patikrinimą, siekiant nustatyti, ar:
    - i) jos serga ar turi ligos, kuri, tvarkant ar valgant mėsą, gali būti perduota kitiems gyvūnams ar žmonėms, požymių, arba jų individualus ar bendras elgesys rodo, kad jos gali susirgti tokia liga,
    - ii) jų bendras elgesys yra neramus arba jos turi ligos požymių, galinčių padaryti mėsą netinkama vartoti žmonėms;

▼ B

arba

iii) yra įrodymų ar priežasčių įtarti, kad jose yra cheminių medžiagų likučių, viršijančių Bendrijos teisės aktuose nustatytas normas, arba draudžiamų medžiagų.

3. Patikrinimą prieš skerdimą oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas ar įgaliotasis veterinarijos gydytojas turi atlikti ūkyje. Kiaulės turi būti tiesiogiai pateiktos skerdimui ir nesumaišytos su kitomis kiaulėmis.

4. Skerdykloje atliekamas patikrinimas prieš skerdimą turi apimti tik:

a) gyvūnų tapatybės patikrinimą;

bei

b) patikrinimą, siekiant išsiaiškinti, ar buvo laikomasi gyvūno gerovę reglamentuojančių taisyklių ir ar yra kokių nors požymių, galinčių kelti pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai. Šį patikrinimą gali atlikti oficialiai paskirtas padėjėjas.

5. Kai kiaulės nepaskerdžiamos per tris dienas nuo 1 straipsnio a punkte numatyto veterinarinio sertifikato išdavimo:

a) jos turi būti patikrintos pakartotinai, ir turi būti išduotas naujas veterinarinis sertifikatas, išduodant naują veterinarinį sertifikatą, jeigu kiaulės nebuvo išgabentos iš kilmės ūkio į skerdyklą;

b) leidimas paskersti gali būti suteiktas įvertinus vėlavimo priežastis, jeigu kiaulės yra jau pakeliui į skerdyklą arba skerdykloje, tačiau su sąlyga, kad kiaulės būtų iš naujo patikrintos prieš skerdimą.

B. PATIKRINIMAS PO SKERDIMO

1. Kiaulių, išskyrus paminėtas 2 dalyje, skerdenų ir skerdienos dalių patikrinimams po skerdimo turi būti taikomos šios procedūros:

a) vizualinis galvos ir gerklės patikrinimas, viršutinio žandikaulio limfos mazgų (*Lnn mandibulares*) pjūvis ir patikrinimas; vizualinis burnos, ryklės ir liežuvio patikrinimas;

b) vizualinis plaučių, trachėjos ir stemplės patikrinimas, plaučių, bronchų bei tarpuplaučių limfmazgių (*Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales*) palpacija; trachėja ir pagrindinės bronchų atšakos turi būti atvertos išilgai, o plaučiai turi būti įpjauti užpakaliniame trečdalyje statmenai jų pagrindinei ašiai; šie pjūviai nereikalingi, jeigu plaučiai netiekiami vartoti žmonėms;

c) vizualinis perikardo ir širdies patikrinimas, pastarąją įpjauant išilgai, taip atveriant skilvelius ir perskiriant tarpkilvelines pertvaras;

d) vizualinis diafragmos patikrinimas;

e) vizualinis kepenų bei kepenų ir kasos limfmazgių (*Lnn portales*) patikrinimas, kepenų ir jų limfmazgių palpacija;

f) vizualinis virškinamojo trakto, žarnų pasaitų, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales*) patikrinimas, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių palpacija ir prireikus pjūvis;

▼B

- g) vizualinis blužnies patikrinimas ir prareikus palpacija;
  - h) vizualinis inkstų patikrinimas, prareikus inkstų ir inkstų limfmazgių (*Lnn. renales*) pjūvis;
  - i) vizualinis pleuros ir pilvaplėvės patikrinimas;
  - j) vizualinis genitalijų patikrinimas, išskyrus penį, jeigu jis jau buvo pašalintas;
  - k) vizualinis tešmens ir jo limfmazgių (*Lnn. supramammarii*) patikrinimas, paršavedžių tešmens limfmazgių pjūvis;
  - l) vizualinis jaunų gyvūnų bambos srities ir sąnarių patikrinimas ir palpacija; esant abejonėms, turi būti įpjauta bambos sritis ir atverti sąnariai.
2. Remdamasi epidemiologiniais ar kitais iš ūkio gautais duomenimis, kompetentinga institucija gali nuspręsti, kad kai kuriais arba visais 1 dalyje nurodytais atvejais penimos kiaulės, laikomos kontroliuojamo laikymo sąlygomis integruotose auginimo sistemose, po atjunkinimo gali būti patikrintos tik vizualiai.

V SKYRIUS: PAUKŠTIENA**A. PATIKRINIMAS PRIEŠ SKERDIMĄ**

1. Kompetentinga institucija gali nuspręsti, kad paskersti skirta paukštiena prieš skerdimą turi būti patikrinta kilmės ūkyje. Šiuo atveju leidimas paskersti paukščių pulką iš ūkio gali būti duotas, jeigu:
- a) jas lydi X skyriaus A dalyje numatytas veterinarijos sertifikatas;
- bei
- b) laikomasi 2–5 dalyse numatytų reikalavimų.
2. Patikrinimas prieš skerdimą gyvūnų kilmės ūkyje apima:
- a) ūkyje esančių įrašų ar dokumentų, įskaitant maisto grandinės pateiktą informaciją, patikrinimą;
  - b) paukštienos patikrinimą, siekiant nustatyti, ar paukščiai:
    - i) serga ar turi ligos, kuri, tvarkant ar valgant mėsą, gali būti perduota kitiems gyvūnams ar žmonėms, požymių, arba jų elgesys rodo, kad jie gali susirgti tokia liga,
    - ii) jų bendras elgesys yra neramus arba jie turi ligos požymių, galinčių padaryti mėsą netinkama vartoti žmonėms;
- arba
- iii) yra įrodymų ar priežasčių įtarti, kad joje yra cheminių medžiagų likučių, viršijančių Bendrijos teisės aktuose nustatytas normas, arba draudžiamų medžiagų.
3. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas ar įgaliotasis veterinarijos gydytojas turi atlikti ūkyje patikrinimą prieš skerdimą.

▼ B

4. Skerdykloje atliekamas patikrinimas prieš skerdimą turi apimti tik:
  - a) gyvūnų tapatybės patikrinimą;
  - bei
  - b) patikrinimą, siekiant išsiaiškinti, ar buvo laikomasi gyvūno gerovę reglamentuojančių taisyklių ir ar yra kokių nors požymių, galinčių kelti pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai. Šį patikrinimą gali atlikti oficialiai paskirtas padėjėjas.
5. Kai paukščiai nepaskerdžiami per tris dienas nuo 1 straipsnio a punkte numatyto veterinarinio sertifikato:
  - a) jie turi būti patikrinti pakartotinai, ir turi būti išduotas naujas veterinarinis sertifikatas, jeigu paukščių pulkas nebuvo išgabentas iš kilmės ūkio į skerdyklą;
  - b) leidimas paskersti gali būti suteiktas įvertinus vėlavimo priežastis, jeigu paukščių pulkas jau yra pakeliui į skerdyklą arba skerdykloje, tačiau su sąlyga, kad paukščiai būtų iš naujo patikrinti.
6. Jeigu patikrinimas prieš skerdimą nebuvo atliktas ūkyje, oficialiai paskirtas veterinarinis gydytojas turi patikrinti paukščių pulką skerdykloje.
7. Jeigu tarp paukščių pastebimi klinikiniai ligos simptomai, jų skerdenų žmonėms negalima vartoti. Tačiau jeigu imamas atsargumo priemonių, siekiant užkirsti kelią ligas sukeliančių organizmų išplitimui, šie paukščiai gali būti papjauti skerdimo linijoje po įprasto skerdimo, iškart po paukščių papjovimo išvalant bei dezinfekuojant skerdyklos patalpas.
8. Kai paukštiena auginama kepenėlių pašteto („foie gras“) gamybai ir kai kilmės ūkyje paskersta paukštiena buvo pavėluotai išdarinėta, patikrinimas prieš skerdimą turi būti atliktas vadovaujantis 2 ir 3 dalimis. Neišdarinėtas skerdenas į skerdyklą ar pjaustymo įmonę turi lydėti C dalyje pateiktą pavyzdį atitinkantis sertifikatas.

B. PATIKRINIMAS PO SKERDIMO

1. Visi paukščiai turi būti patikrinti po skerdimo vadovaujantis I ir III skirsniais. Be to, oficialiai paskirtas veterinarinis gydytojas turi asmeniškai atlikti šiuos patikrinimus:
  - a) kasdienį tipiško paukščių mėginių vidaus organų ir kūno ertmių patikrinimą;
  - b) išsamų atsitiktinės atrankos būdu iš kiekvienos tos pačios kilmės paukščių partijos atrinktų paukščių dalių ar visų paukščių, paskelbtų netinkamais vartoti žmonėms, mėginių patikrinimą, atlikus patikrinimą po skerdimo;
  - bei
  - c) bet kokius kitus tyrimus, jeigu yra priežasčių įtarti, kad konkrečių paukščių mėsa galėtų būti netinkama vartoti žmonėms.
2. Kai paukštiena auginama kepenėlių pašteto („foie gras“) gamybai ir kai kilmės ūkyje gauta paukštiena buvo pavėluotai išdarinėta, atliekant patikrinimą po skerdimo taip pat turi būti patikrintas ir skerdenas lydintis sertifikatas. Jeigu tokios skerdenos iš ūkio į pjaustymo įmonę gabenamos tiesiogiai, patikrinimas po skerdimo turi būti atliktas toje pjaustymo įmonėje.

C. VETERINARINIO SERTIFIKATO PAVYZDYS

VETERINARINIS SERTIFIKATAS

skirtas kepenėlių pašteto ("foie gras") gamybai auginamai paukštienai ir kilmės ūkyje paskerstai ir pavėluotai išdarinėtai paukštienai

Kompetentinga tarnyba: .....

Nr.: .....

1. Neišdarinėtų skerdenų identifikavimas

Rūšys: .....

Numeris: .....

2. Neišdarinėtų skerdenų kilmė

Ūkio adresas: .....

3. Neišdarinėtų skerdenų paskirtis

Neišdarinėtos skerdenos bus gabenamos į šią mėsos pjaustymo įmonę: .....

.....

4. Deklaracija

Aš, toliau pasirašydamas, patvirtinu, kad:

— pirmiau aprašytos neišdarinėtos skerdenos priklauso paukščiams, patikrintiems prieš skerdimą pirmiau nurodytame ūkyje ..... (laikas) ..... (data) ir pripažintiems sveikais,

— įrašai ir dokumentai, susiję su šiais gyvūnais atitinka teisinius reikalavimus ir nedraudžia jų paskersti.

Pasirašyta .....

(vieta)

(data)

Žig

.....
(oficialiai paskirto ar įgaliotojo veterinarijos gydytojo parašas)

▼B

VI SKYRIUS: ŪKYJE AUGINAMA TRIUŠIENA

Paukštienai skirti reikalavimai taikomi ūkyje auginamiems triušiams.

VII SKYRIUS: ŪKYJE AUGINAMI LAUKINIAI GYVŪNAI

A. **A) Patikrinimas prieš skerdimą**

1. Patikrinimas prieš skerdimą gali būti atliktas gyvūnų kilmės ūkyje, jeigu laikomasi Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedo III skirsnio reikalavimų. Šiuo atveju patikrinimą prieš skerdimą turi atlikti oficialiai paskirtas ar įgaliotasis veterinarijos gydytojas.
2. Patikrinimas prieš skerdimą ūkyje turi apimti ūkyje esančių įrašų ar dokumentų, įskaitant maisto grandinės pateiktą informaciją, patikrinimą.
3. Jeigu patikrinimas prieš skerdimą atliekamas likus ne daugiau trims dienoms iki gyvūnų atvykimo į skerdyklą ir gyvūnai į skerdyklą pristatomi gyvi, patikrinimas prieš skerdimą skerdykloje turi apimti tik:
  - a) gyvūnų tapatybės patikrinimą;
  - bei
  - b) patikrinimą, siekiant išsiaiškinti, ar buvo laikomasi gyvūno gerovę reglamentuojančių taisyklių ir ar yra kokių nors požymių, galinčių kelti pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai.

▼M9

4. Ūkyje patikrinti gyvi gyvūnai turi turėti X skyriaus A dalyje pateiktą pavyzdį atitinkantį sertifikatą. Ūkyje patikrinti ir paskersti gyvūnai turi turėti X skyriaus B dalyje pateiktą pavyzdį atitinkantį sertifikatą. Pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo III skirsnio 3a dalį ūkyje patikrinti ir paskersti gyvūnai turi turėti X skyriaus C dalyje pateiktą pavyzdį atitinkantį sertifikatą.
5. Kai kompetentinga institucija leidžia maisto tvarkymo subjektui tvirtinti, kad gyvūnai paskersti ir kraujas nuleistas pagal nustatytus reikalavimus, valstybinis veterinarijos gydytojas arba patvirtintas veterinarijos gydytojas reguliariai tikrina asmenų, kurie skerdzia gyvūnus ir nuleidžia kraują, veiklą.

▼BB. **B) Patikrinimas po skerdimo**

1. Šis patikrinimas turi apimti palpaciją ir prireikus tų gyvūno dalių pjūvį, kurios pakito arba kelia kokių nors įtarimų.
2. Nurodytos patikrinimo po skerdimo procedūros, skirtos galvijams, avims, naminėms kiaulėms ir paukščiams, turi būti taikomos atitinkamoms ūkyje auginamoms gyvūnų rūšims.
3. Jeigu gyvūnai buvo paskersti ūkyje, skerdykloje esantis oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi patikrinti juos lydintį sertifikatą.

VIII SKYRIUS: LAUKINIAI GYVŪNAI

A. **A) Patikrinimas po skerdimo**

1. Laukiniai gyvūnai turi būti patikrinti kiek įmanoma greičiau po jų priėmimo laukinių gyvūnų mėsos tvarkymo įmonėje.
2. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi atsižvelgti į deklaraciją arba informaciją, kurią pateikė gyvūno medžioklėje dalyvavęs specialiai apmokytas asmuo, vadovaudamasis Reglamentu (EB) Nr. 853/2004.
3. Patikrinimo po skerdimo metu oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi atlikti:

▼ B

- a) vizualinį skerdenos, jos ertmių ir tam tikrais atvejais organų patikrinimą, siekdamas:
- i) nustatyti bet kokias kilusias ne dėl medžioklės anomalijas. Šiuo tikslu diagnozė gali būti paremta bet kokia informacija apie gyvūno elgesį prieš jį sumedžiojant, kurią pateikė specialiai apmokytas asmuo.
  - ii) patikrinti, ar mirtį galėjo sukelti kitos priežastys, o ne medžioklė.
- Jeigu vien tik vizualinio patikrinimo būdu negalima atlikti tokio įvertinimo, laboratorijoje turi būti atliktas išsamesnis patikrinimas;
- b) organoleptinių anomalijų ištyrimą;
- c) tam tikrais atvejais organų palpaciją;
- d) atrinktų likučių, nesusijusių su medžiokle, įskaitant aplinkos teršalų, mėginių analizę, jeigu yra rimtų priežasčių įtarti likučių ar teršalų buvimą. Jeigu remiantis tokiais įtarimais atliekamas išsamesnis patikrinimas, prieš įvertindamas visus konkrečioje medžioklėje užmuštus gyvūnus ar jų dalis, įtariamų dėl anomalijų, veterinarijos gydytojas turi palaukti, kol bus baigtas šis patikrinimas;
- e) požymių, liudijančių, kad mėsa kelia pavojų sveikatai, ištyrimas, įskaitant:
- i) medžiotojo praneštą neįprastą elgesį ar neramią bendrą gyvų gyvūnų būklę,
  - ii) bendrai paplitusius auglius ar abscesus, aptinkamus įvairiuose vidaus organuose ir raumenyse,
  - iii) artritą, orchitą, patologinius pakitimus kepenyse ir blužnyje, žarnyno ar bambos srities uždegimą,
  - iv) svetimkūnius, atsiradusius kūno ertmėse, skrandyje, žarnyne ar šlapime ne dėl medžioklės proceso, jeigu pleura ir pilvaplėvė yra išblukusios (likus atitinkamiems vidaus organams),
  - v) parazitus,
  - vi) didelio kiekio dujų susikaupimą virškinamajame trakte, jeigu vidaus organai yra išblukę (likus atitinkamiems vidaus organams),
  - vii) reikšmingas spalvos, konsistencijos arba raumenų audinio ar organų kvapo anomalijas,
  - viii) senus, atvirus kaulų lūžius,
  - ix) išsekimą ir (arba) bendrą ar lokalią edemą,
  - x) neseniai įvykusią pleuros ir pilvaplėvės adheziją;
- bei
- xi) kitus aiškius, reikšmingus pakitimus, pavyzdžiui, puvimas.
4. Jeigu to reikalauja oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas, stuburas ir galva turi būti perskirti išilgai.

▼B

5. Jeigu smulkūs laukiniai gyvūnai nebuvo išdarinėti iškart po sumedžiojimo, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi atlikti tipišką iš ten pat sumedžiotų gyvūnų atrinktų mėginių patikrinimą po skerdimo. Jeigu patikrinimo metu diagnozuojama žmogui perduodama liga ar kuris nors iš 3 dalies e punkte nurodytų požymių, oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi atlikti tolesnius visos partijos patikrinimus, siekdamas nustatyti, ar skerdenos turėtų būti paskelbtos netinkamomis vartoti žmonėms, ar kiekviena skerdena turėtų būti patikrinta atskirai.
6. Abejojant oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas gali padaryti kitus pjūvius ir patikrinti atitinkamas gyvūno dalis, siekdamas nustatyti galutinę diagnozę.

B. B) Sprendimai po patikrinimų

Neskaitant II skirsnio V skyriuje pateiktų atvejų, mėsa, turinti, kaip nustatyta patikrinimo po skerdimo metu, A dalies 3 dalies e punkte pateiktų požymių, turi būti paskelbta netinkama vartoti žmonėms.

IX SKYRIUS: YPATINGI RIZIKOS VEIKSNIAI**A. UŽKREČIAMOSIOS SPONGIFORMINĖS ENCEFALOPATIJOS**

Oficiali kontrolė, susijusi su USE, turi būti atlikta atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 999/2001 ir kitų atitinkamų Bendrijos teisės aktų reikalavimus.

B. Cisticerkozė

1. I ir IV skyriuose aprašytos patikrinimo po skerdimo procedūros atitinka minimalius cisticerkozės tyrimui, atliekamam vyresniems negu šešios savaitės galvijams ir kiaulėms, keliamus reikalavimus. Be to, gali būti atliekami specialūs kraujo tyrimai. Vyresniems negu šešios savaitės galvijams raumenų pjūvis atliekant patikrinimą po skerdimo yra neprivalomas, jeigu atliekamas specialus kraujo tyrimas. Ta pati nuostata galioja, jeigu vyresni negu šešios savaitės galvijai buvo išauginti ūkyje, kuris oficialiai paskelbtas nesantis cisticerkozės židiniu.
2. Cisticerkoze apkrėsta mėsa turi būti paskelbta netinkama vartoti žmonėms. Tačiau jeigu gyvūnas yra ne visas apkrėstas cisticerkoze, neapkrėstos dalys gali būti paskelbtos tinkamomis vartoti žmonėms po jų apdorojimo šaltose sąlygose.

C. Trichineliozė

1. Kiaulių (naminių kiaulių, ūkiuose auginamų laukinių kiaulių ir laukinių kiaulių), neskeltanagių ir kitų rūšių gyvūnų, imlių trichineliozei, skerdenos dėl trichineliozės turi būti ištirtos vadovaujantis galiojančiais Bendrijos teisės aktais, išskyrus atvejus, kai šiuose teisės aktuose pateiktos kitokios nuostatos.
2. Trichinelėmis apkrėsta mėsa turi būti paskelbta netinkama vartoti žmonėms.

D. Įnosės

1. Tam tikrais atvejais turi būti ištirta, ar neskeltanagai neturi įnosių. Tyrimas, ar neskeltanagai neturi įnosių, turi apimti išsamų trachėjos, gerklos, nosies ertmių ir sinusų bei jų išsišakojimų patikrinimą, perskeliant galvą per vidurinę plokštumą ir išpjaunant nosies pertvarą.
2. Arkliena, kurioje buvo aptikta įnosių, turi būti paskelbta netinkama vartoti žmonėms.

▼B**E. Tuberkuliozė**

1. Jeigu gyvūnai pozityviai ar nevienareikšmiškai reaguoja į tuberkuliną arba yra kitų priešasčių įtarti liga, jie turi būti paskersti atskirai nuo kitų gyvūnų, imantis visų atsargumo priemonių ir siekiant išvengti kitų skerdenų, skerdimo linijos ir skerdykloje esančių darbuotojų užkrėtimo.
2. Visa gyvūnų mėsa, kurioje patikrinimo po skerdimo metu įvairiuose organuose arba ne vienoje skerdenos vietoje buvo nustatytos tuberkuliozės pažeistos lokalizuotos vietos, turi būti paskelbta netinkama vartoti žmonėms. Tačiau jeigu tuberkuliozės pažeista vieta buvo nustatyta tik vieno organo limfmazgyje ar skerdenos dalyje, netinkamais vartoti žmonėms turi būti paskelbti tik tas pažeistas organas arba ta skerdenos dalis ir susiję limfmazgiai.

F. Bruceliozė

1. Jeigu gyvūnai pozityviai ar nevienareikšmiškai reaguoja į bruceliozės tyrimą arba yra kitų priešasčių įtarti infekciją, jie turi būti paskersti atskirai nuo kitų gyvūnų, imantis visų atsargumo priemonių ir siekiant išvengti kitų skerdenų, skerdimo linijos ir skerdykloje esančių darbuotojų užkrėtimo.
2. Gyvūnų mėsa, kurioje patikrinimo po skerdimo metu buvo nustatytos ūmios bruceliozės pažeistos vietos, turi būti paskelbta netinkama vartoti žmonėms. Jeigu gyvūnai pozityviai ar nevienareikšmiškai reaguoja į bruceliozės tyrimą, tešmuo, genitalijų traktas ir kraujas turi būti paskelbti netinkamais vartoti žmonėms net jei tokia pažeista vieta nebuvo aptikta.

▼ B

X SKYRIUS: VETERINARINIO SERTIFIKATO PAVYZDYS

A. GYVŪ GYVŪNŲ VETERINARINIO SERTIFIKATO PAVYZDYS

VETERINARINIS SERTIFIKATAS

Skirtas gyviems gyvūnams, gabenamiems iš ūkio į skerdyklą.

Kompetentinga tarnyba: .....

Nr.: .....

1. Gyvūnų identifikavimas

Rūšys: .....

Gyvūnų skaičius: .....

Identifikavimo ženklas: .....

2. Gyvūnų kilmė

Kilmės ūkio adresas: .....

Identifikacinis ūkio numeris (*): .....

3. Gyvūnų paskirtis

Gyvūnai bus nuvežti į šią skerdyklą: .....

šiuo transportu: .....

4. Kita susijusi informacija

.....

5. Deklaracija

Aš, toliau pasirašydamas, patvirtinu, kad:

— pirmiau aprašyti gyvūnai buvo prieš skerdimą patikrinti pirmiau nurodytame ūkyje..... (laikas) ..... (data)
ir pripažinti sveikais,

— įrašai ir dokumentai, susiję su šiais gyvūnais, atitinka teisinius reikalavimus ir nedraudžia paskersti šių gyvūnų.

Pasirašyta .....

(vieta)

(data)

Antspaudas

.....
(oficialiai paskirto ar įgaliotojo veterinarijos gydytojo parašas)

(*) Neprivaloma.

▼ B**B. ĮMONĖJE PASKERSTŲ GYVŪNŲ VETERINARINIO SERTIFIKATO PAVYZDYS****VETERINARINIS SERTIFIKATAS****skirtas ūkyje paskerstiems gyvūnams**

Kompetentinga tarnyba: .....

Nr.: .....

1. Gyvūnų identifikavimas

Rūšys: .....

Gyvūnų skaičius: .....

Identifikavimo ženklas: .....

2. Gyvūnų kilmė

Kilmės ūkio adresas: .....

Identifikacinis ūkio numeris (*) .....

3. Gyvūnų paskirtis

Gyvūnai bus nuvežti į šią skerdyklą: .....

šiuo transportu: .....

4. Kita susijusi informacija .....

.....

5. Deklaracija

Aš, toliau pasirašydamas, patvirtinu, kad:

— pirmiau aprašyti gyvūnai buvo prieš skerdimą patikrinti pirmiau nurodytame ūkyje ..... (laikas)..... (data) ir pripažinti sveikais,

— jie buvo paskersti ūkyje..... (laikas)..... (data), teisingai atlikus skerdimą ir kraujo nuleidimą,

— įrašai ir dokumentai, susiję su šiais gyvūnais, atitinka teisinius reikalavimus ir nedraudžia paskersti šių gyvūnų.

Pasirašyta .....

(vieta)

(data)

Antspaudas

.....
(oficialiai paskirto ar įgaliotojo veterinarijos gydytojo parašas)

(*) Neprivaloma.

▼ **M9**

- C. Pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo III skirsnio 3a dalį ŪKYJE PASKERSTŲ ŪKYJE AUGINTŲ MEDŽIOJAMŲJŲ GYVŪNŲ VETERINARINIO SERTIFIKATO PAVYZDYS

VETERINARINIS SERTIFIKATAS

Skirtas pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo III skirsnio 3a dalį ūkyje paskerstiems ūkyje augintiems medžiojamiesiems gyvūnams.

Kompetentinga tarnyba: .....

Nr. ....

1. Gyvūnų identifikavimas

Rūšys: .....

Gyvūnų skaičius: .....

Identifikavimo ženklas: .....

2. Gyvūnų kilmė

Kilmės ūkio adresas: .....

Identifikacinis ūkio numeris (*): .....

3. Gyvūnų paskirties vieta

Gyvūnai bus nuvežti į šią skerdyklą: .....

.....

šiuo transportu: .....

4. Kita susijusi informacija

.....

5. Deklaracija

Aš, toliau pasirašydamas, patvirtinu, kad:

— pirmiau aprašyti gyvūnai buvo patikrinti prieš skerdimą pirmiau nurodytame ūkyje ..... (laikas) ..... (data) ir pripažinti sveikais,

— įrašai ir dokumentai, susiję su šiais gyvūnais, atitinka teisinius reikalavimus ir jais nedraudžiama paskersti šių gyvūnų.

Pasirašyta .....,

(vieta)

.....

(data)

Antspaudas

.....
(valstybinio veterinarijos gydytojo arba patvirtinto veterinarijos gydytojo parašas)

(*) neprivaloma.

▼ B*II PRIEDAS***GYVI DVIKELDŽIAI MOLIUSKAI****I SKYRIUS: APIMTIS**

Šis priedas taikomas gyviems dvigeldžiams moliuskams, gyviems dygiaodžiams, gyviems gaubtagyviams ir gyviems jūrų pilvakojsams.

II SKYRIUS: OFICIALI DVIKELDŽIŲ MOLIUSKŲ IŠ SUKLASIFIKUOTŲ AUGINIMO TERITORIJŲ KONTROLĖ**A. AUGINIMO IR APSIVALYMO TERITORIJŲVIETŲ KLASIFIKAVIMAS**

1. Kompetentinga institucija turi apibrėžti klasifikuojamų auginimo ir apsisvalymo teritorijų padėtį ir ribas. Tam tikrais atvejais ji gali tai padaryti bendradarbiaudama su maisto tvarkymo subjektu.
2. Atsižvelgdama į užterštumo fekalijomis laipsnį, kompetentinga institucija turi suskirstyti auginimo teritorijas, kuriose ji leidžia rinkti gyvus dvigeldžius moliuskus, į šias tris klases. Tam tikrais atvejais ji gali tai padaryti bendradarbiaudama su maisto tvarkymo subjektu.
3. Kompetentinga institucija gali priskirti A klasei vietas, kuriose gyvi dvigeldžiai moliuskai gali būti renkami tiesiogiai vartoti žmonėms. Iš šių vietų surinkti gyvi dvigeldžiai moliuskai turi atitikti gyviems dvigeldžiams moliuskams taikomus veterinarinius reikalavimus, nustatytus Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedo VII skirsnio V skyriuje.

▼ M6

4. Kompetentinga institucija gali priskirti B klasei zonas, kuriose galima rinkti gyvus dvigeldžius moliuskus, tačiau juos pateikti į rinką žmonėms vartoti galima tik apdorojus valymo centre ar po apsisvalymo, taip siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi 3 punkte paminėtų veterinarinių reikalavimų. 90 % šiose vietose surinktų gyvų dvigeldžių moliuskų mėginių 100 g mėsos ir vidinėje ertmėje esančio skysčio negali būti daugiau kaip 4 600 *E. coli* bakterijų. Kituose 10 % gyvų dvigeldžių moliuskų mėginių 100 g mėsos ir vidinėje ertmėje esančio skysčio negali būti daugiau kaip 46 000 *E. coli* bakterijų.

Šio tyrimo pamatinis metodas yra ISO 16649-3 standarte apibūdintas labiausiai tikėtino skaičiaus testas, atliekamas naudojant penkis mėgintuvėlius ir tris praskiedimus. Alternatyvius metodus galima naudoti, jei jie patvirtinti pagal šį pamatinį metodą remiantis EN/ISO 16140 standarte nustatytais kriterijais.

▼ M2

5. Kompetentinga institucija gali priskirti C klasei zonas, kuriose galima rinkti gyvus dvigeldžius moliuskus, tačiau juos pateikti į rinką galima tik po ilgai trunkančio apsisvalymo, taip siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi 3 dalyje nurodytų veterinarinių reikalavimų. Šiose vietose sugautų gyvų dvigeldžių moliuskų 100 g moliuskų mėsos ir moliusko vidinėje ertmėje esančio skysčio negali būti daugiau kaip 46 000 *E. coli* bakterijų. Šio tyrimo pamatinis metodas yra ISO 16649-3 standarte nustatytas MPN (tikėtiniausio skaičiaus) testas, atliekamas naudojant 5 mėgintuvėlius ir 3 atskiedimus. Alternatyvius metodus galima naudoti, jei jie yra patvirtinami pagal šį pamatinį metodą remiantis EN/ISO 16140 standarte nustatytais kriterijais.

▼ B

6. Jeigu kompetentinga institucija priima principinį sprendimą dėl auginimo ar apsisvalymo teritorijos klasės, ji turi:

▼B

- a) sudaryti žmonių ir gyvūnų kilmės taršos šaltinių, galinčių tapti auginimo teritorijų užteršimo šaltiniais, sąrašą;
- b) ištirti organinių teršalų kiekius, patenkančius į aplinką skirtingais metų laikais, atsižvelgdama į žmonių ir gyvūnų populiacijos pokyčius baseine skirtingais sezonais, kritulių kiekį, nutekančio vandens kontrolę ir t. t.;
- c) nustatyti teršalų paplitimo ypatumus, atsižvelgdama į dabartines tendencijas, ir potvynių bei atoslūgių ciklą auginimo;

bei
- d) sukurti dvigeldžių moliuskų mėginių atrinkimo auginimo teritorijoje programą, paremtą nustatytų duomenų analize, apibrėždama mėginių skaičių, mėginių atrankos vietų geografinį išsidėstymą ir mėginių atrankos dažnumą, taip siekdama užtikrinti, kad konkrečios auginimo teritorijos tyrimo rezultatai būtų, kiek galima, tipiškesni.

B. SUKLASIFIKUOTŲ AUGINIMO IR APSIVALYMO TERITORIJŲ STEBĖSENA

1. Suklasifikuotos apsivalymo ir auginimo teritorijos turi būti reguliariai tikrinamos siekiant nustatyti:
  - a) ar jose nevykdomi neteisėti veiksmai, neteislingai nurodant gyvų dvigeldžių moliuskų kilmę, vietą, ir paskirtį;
  - b) gyvų dvigeldžių moliuskų mikrobiologinius rodiklius auginimo ir apsivalymo teritorijos;
  - c) ar auginimo ir apsivalymo teritorijose yra toksinus išskiriančio planktono, o gyvuose dvigeldžiuose moliuskuose yra biotoksinų;

bei
  - d) cheminių teršalų kiekius gyvuose dvigeldžiuose moliuskuose.
2. Siekiant įgyvendinti 1 dalies b, c ir d punktus turi būti sudaryti mėginių atrinkimo planai, numatantys arba reguliarius patikrinimus, arba skirtingu dažnumu vykdomus patikrinimus, jeigu moliuskų rinkimo laikotarpiai yra nereguliarūs. Geografinis mėginių atrankos vietų išsidėstymas ir atrankos dažnumas turi užtikrinti, kad konkrečios vietos tyrimo rezultatai būtų, kiek galima, tipiškesni.
3. Mėginių atrinkimo planuose, skirtuose patikrinti mikrobiologinius gyvų dvigeldžių moliuskų rodiklius, reikia ypač atsižvelgti į:
  - a) galimus užteršimo fekalijomis svyravimus;

bei
  - b) A dalies 6 dalyje nurodytus kriterijus.
4. Mėginių atrinkimo planuose, skirtuose patikrinti, ar auginimo ir apsivalymo teritorijose yra toksinus išskiriančio planktono ir ar gyvuose dvigeldžiuose moliuskuose yra biotoksinų, reikia ypač atsižvelgti į galimus planktono, kuriame yra jūrinių biotoksinų, svyravimus. Mėginių atranka turi apimti:
  - a) periodinį mėginių atrinkimą, siekiant nustatyti planktono, kuriame yra toksinų, geografinį paplitimą. Jeigu gauti rezultatai liudija apie toksinų sankaupą moliusko mėsoje, turi būti atliktas naujas intensyvus mėginių atrinkimas;
  - b) periodinius toksiškumo tyrimus, naudojant labiausiai teršalams imlius moliuskus iš paveiktų vietų.

▼B

5. Paprastai nustatytu moliuskų rinkimo laikotarpiu siekiant ištirti toksinus yra organizuojama ir vykdoma kiekvieną savaitę mėginių atranka. Atranka gali būti rečiau vykdoma specialiose vietose ar atrenkant konkrečios rūšies moliuskus, jeigu, remiantis toksinų ar fitoplanktono paplitimo rizikos analize, pastebima maža toksinio apsinuodijimo atvejų rizika. Ji turi būti vykdoma dažniau, jeigu, remiantis tokia analize, nutariama, kad nepakanka atranką vykdyti kiekvieną savaitę. Rizikos įvertinimas turi būti nuolat peržiūrimas, siekiant įvertinti toksinų paplitimo riziką iš šių vietų kilusiuose gyvuose dvigeldžiuose moliuskuose.
6. Jeigu turima žinių apie toksinų paplitimo tarp gyvūnų rūšių grupės, gyvenančios vienoje vietoje, mastą, rūšis, siejama su didžiausiu toksinų paplitimo lygiu, gali būti naudojama kaip atitinkamas rodiklis, siekiant palyginti. Tai leis panaudoti visas grupę sudarančias rūšis, jeigu toksinų lygis rodikliu laikomoje rūšyje yra mažesnis už nustatytą normą. Jeigu toksinų lygis rodikliu laikomoje rūšyje yra didesnis už nustatytas ribas, kitas rūšis leidžiama surinkti tik tais atvejais, kai tolesni kitų rūšių tyrimai rodo mažesnius toksinų kiekius nei nustatytos normos.
7. Vykdamas planktono stebėseną, mėginiai turi atspindėti vandens koloną ir suteikti duomenų apie toksiškas rūšis ir populiacijos tendencijas. Jeigu toksiškoje populiacijoje pastebimi pokyčiai, liudijantys apie galimas toksinų sankaupas, moliuskų mėginių atrinkimas turi būti vykdomas dažniau arba dėl atsargumo vietos turi būti uždaromos, kol nebus gauti toksinų tyrimo rezultatai.
8. Mėginių atrankos planai, skirti patikrinti cheminius teršalus, turi suteikti galimybę nustatyti bet kokius atvejus, kai viršijamos Komisijos reglamente (EB) Nr. 466/2001 ⁽¹⁾ nustatytos normos.

C. SPRENDIMAI PO STEBĖSENOS

1. Jeigu mėginių atrankos rezultatai rodo, kad viršijami moliuskams taikomi veterinariniai reikalavimai arba žmonių sveikatai gali kilti pavojus, kompetentinga institucija turi uždaryti konkrečią vietą ir neleisti, kad gyvi dvigeldžiai moliuskai būtų surinkti. Tačiau kompetentinga institucija gali augimvietę priskirti B ar C klasei, jeigu ji atitinka A dalyje pateiktus kriterijus ir nekelti žmonių sveikatai kito pavojaus.
2. Kompetentinga institucija gali vėl atidaryti augimvietę, tik jeigu moliuskams taikomi veterinariniai reikalavimai vėl atitinka Bendrijos teisės aktų nuostatas. Jeigu kompetentinga institucija uždaro augimvietę dėl planktono ar normas viršijančių toksinų kiekio moliuskuose, norint ją vėl atidaryti, būtina atlikti dvi mėginių atrankas, kurias skirtų mažiausiai 48 valandų intervalas, o gauti rezultatai neviršytų nustatytų normų. Priimdama tokį sprendimą, kompetentinga institucija gali atsižvelgti į informaciją apie fitoplanktono tendencijas. Jeigu turima patikimų duomenų apie toksiškumo dinamiką konkrečioje vietoje, kompetentinga institucija gali nuspręsti vėl atidaryti konkrečią vietą su sąlyga, kad yra naujų duomenų apie mažėjančio toksiškumo tendencijas ir kad po vienintelės mėginių atrankos gauti rezultatai neviršija nustatytų normų.

D. PAPILDOMI REIKALAVIMAI, TAIKOMI STEBĖSENAI

1. Kompetentinga institucija turi vykdyti suklasifikuotų auginimo teritorijų, kuriose ji draudžia rinkti dvigeldžius moliuskus arba kuriose derliaus rinkimui taikomos specialios nuostatos, stebėseną, siekdama užtikrinti, kad žmonių sveikatai kenksmingi produktai nebūtų tiekiami į rinką.

⁽¹⁾ OL L 77, 2001 3 16, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 655/2004 (OL L 104, 2004 4 8, p. 48).

▼B

2. Neskaitant apsisvalymo ir auginimo teritorijų vietų stebėsenos, paminėtos B dalies 1 dalyje, turi būti įdiegta kontrolės sistema, apimanti laboratorinius tyrimus, skirtus patikrinti, ar maisto tvarkymo subjektai laikosi galutiniam produktui taikomų reikalavimų visose gamybos, apdorojimo ir platinimo stadijose. Ši kontrolės sistema turi ypač padėti tikrintant, ar jūrinių biotoksinų ir teršalų lygiai neviršija saugos normų ir ar mikrobiologiniai moliuskų rodikliai nekelia pavojaus žmonių sveikatai.

E. IRAŠAI IR PASIKEITIMAS INFORMACIJA

Kompetentinga institucija privalo:

- a) sudaryti ir nuolat atnaujinti patvirtintų auginimo ir apsisvalymo teritorijų, kuriose, vadovaujantis šio priedo reikalavimais, gali būti surinkti moliuskai, sąrašą su informacija apie jų vietą, ribas ir klases, kurioms jos priskirtos. Šis sąrašas turi būti perduotas visoms suinteresuotoms šalims, kurioms šis priedas aktualus, ypač augintojams, surinkėjams ir valymo bei siuntimo centrų operatoriams;
  - b) nedelsdama pranešti suinteresuotoms šalims, kurioms šis priedas aktualus, ypač augintojams, surinkėjams ir valymo bei siuntimo centrų operatoriams, apie bet kokius auginimo teritorijos vietas, ribų ar klases pasikeitimus, jos laikiną ar visišką uždarymą;
- bei
- c) imtis neatidėliotinų priemonių, jeigu šiame priede pateikti patikrinimai rodo, kad auginimo teritorija turi būti uždaryta, priskirta kitai klasei arba vėl atidaryta.

F. MAISTO TVARKYMO SUBJEKTO VYKDOMI PATIKRINIMAI

Priimdama sprendimą dėl auginimo teritorijų klasifikavimo, atidarymo ar uždarymo, kompetentinga institucija gali atsižvelgti į maisto tvarkymo subjektų ar maisto tvarkymo subjektus atstovaujančių organizacijų atliktų patikrinimų rezultatus. Šiuo atveju kompetentinga institucija turi paskirti tyrimus vykdančią laboratoriją, ir prireikus mėginių atranka bei tyrimai turi būti vykdomi pagal protokolą, dėl kurio tarpusavyje susitaria kompetentinga institucija ir maisto tvarkymo subjektai ar atitinkama organizacija.

▼M8**III SKYRIUS: OFICIALI ŠUKUČIŲ (*PECTINIDAE*) IR GYVŲ NE FILTRACINIŲ JŪRŲ PILVAKOJŲ, SURENKAMŲ NE SUKLASIFIKUOTOSE AUGINIMO TERITORIJOSE, KONTROLĖ**

Oficiali šukučių ir gyvų ne filtracinių jūrų pilvakojų, surenkamų ne suklasifikuotose auginimo teritorijose, kontrolė turi būti vykdoma žuvų aukcionuose, siuntimo centruose ir perdirbimo įmonėse.

Vykdam tąkią oficialią kontrolę turi būti tikrinama, ar laikomasi Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VII skirsnio V skyriuje nustatytų gyvų dvigeldžių moliuskų sveikatos standartų bei to reglamento III priedo VII skirsnio IX skyriuje išdėstytų kitų reikalavimų.

III PRIEDAS

ŽUVININKYSTĖS PRODUKTAI

I SKYRIUS: OFICIALI GAMYBOS IR Į RINKĄ TIEKIAMŲ PRODUKTŲ KONTROLĖ

1. Oficiali gamybos ir į rinką tiekiamų produktų kontrolė turi ypač apimti:
  - a) reguliarią higienos reikalavimų laikymosi kontrolę išskrovimo ir pirminio pardavimo metu;
  - b) periodiškai vykdomus laivų ir sausumos įmonių, įskaitant žuvų aukcionus ir didmenines prekybos prekybos vietas, patikrinimus, ypač siekiant patikrinti:
    - i) ar laikomasi tam tikrais atvejais patvirtinimui taikomų reikalavimų;
    - ii) ar žuvininkystės produktai tinkamai tvarkomi;
    - iii) ar laikomasi higienai ir temperatūrai taikomų reikalavimų;bei
    - iv) tvarką įmonėse, įskaitant laivus, taip pat jų patalpas, įrangą ir darbuotojų higieną;bei
  - c) ar laikomasi produktų laikymui ir transportavimui taikomų reikalavimų.
2. Tačiau, taikant 3 dalyje pateiktas nuostatas, oficiali laivų kontrolė:
  - a) gali būti vykdoma laivuose, atplaukiančiuose į valstybės narės uostą;
  - b) galioja visiems laivams, neatsižvelgiant į jų vėliavą, iškraunantiems žuvininkystės produktus Bendrijos uostuose;bei
  - c) gali būti atlikta laivui esant jūroje arba kitos valstybės narės ar trečiosios šalies uoste, jeigu oficialią kontrolę prireikus vykdo valstybės narės, su kurios vėliava plaukia laivas, kompetentinga institucija.
3. a) Jeigu su valstybės narės vėliava plaukiojančio -gamyklinio žvejybos laivo ar laivo-šaldytuvo patikrinimas buvo atliktas siekiant suteikti laivui patvirtinimą, valstybės narės, su kurios vėliava plaukia laivas, kompetentinga institucija turi patikrinimus atlikti nepažeisdama 3 straipsnyje pateiktų reikalavimų, ypač 3 straipsnio 2 dalyje nurodytų terminų. Prireikus kompetentinga institucija gali patikrinti laivą jam esant jūroje arba kitos valstybės narės ar trečiosios šalies uoste.
- b) Jeigu valstybės narės, su kurios vėliava plaukia laivas, kompetentinga institucija, vadovaudamasi 3 straipsnio nuostatomis, suteikė laivui sąlyginį patvirtinimą, ši kompetentinga institucija gali įgalioti:
  - i) kitos valstybės narės kompetentingą instituciją;arba
  - ii) trečiosios šalies kompetentingą instituciją atlikti tolesnius patikrinimus, siekiant laivui suteikti visišką patvirtinimą ar pratęsti sąlyginį patvirtinimą, vadovaujantis 3 straipsnio 1 dalies b punktu, arba peržiūrėti patvirtinimą, vadovaujantis 3 straipsnio 4 dalimi, jeigu trečiosios šalies kompetentinga institucija buvo įtraukta į trečiųjų šalių, iš kurių leidžiama importuoti žuvininkystės produktus, sąrašą, sudarytą vadovaujantis 11 straipsniu. Prireikus ši kompetentinga institucija gali patikrinti laivą jam esant jūroje arba kitos valstybės narės ar trečiosios šalies uoste.

▼B

4. Jeigu valstybės narės kompetentinga institucija įgalioja kitos valstybės narės ar trečiosios šalies kompetentingą instituciją jos vardu, remiantis 3 dalimi, atlikti patikrinimus, abi kompetentingos institucijos turi susitarti dėl tokiems patikrinimams galiojančių sąlygų. Šios sąlygos turi ypač užtikrinti, kad valstybės narės, su kurios vėliava plaukia laivas, kompetentinga institucija nedelsiant gautų ataskaitas apie patikrinimų rezultatus ir bet kokius įtariamus pažeidimus, taip suteikiant jai galimybę imtis reikalingų priemonių.

II SKYRIUS: OFICIALI ŽUVININKYSTĖS PRODUKTŲ KONTROLĖ

Oficiali žuvininkystės produktų kontrolė turi apimti bent jau šiuos elementus:

A. JUSLINIAI TYRIMAI

Visose gamybos, apdorojimo ir platinimo stadijose turi būti vykdomi atsitiktiniai jusliniai tyrimai. Vienas iš šių patikrinimų tikslų — patikrinti, ar laikomasi Bendrijos teisės aktuose šviežumui nustatytų reikalavimų. Tokių patikrinimų metu visose gamybos, apdorojimo ir platinimo stadijose ypač turi būti siekiama patikrinti, ar žuvininkystės produktai viršija bent jau bazinius šviežumui taikomus reikalavimus, nustatytus Bendrijos teisės aktuose.

B. ŠVIEŽUMO RODIKLIAI

Jeigu juslinio tyrimo metu kyla įtarimų dėl žuvininkystės produktų šviežumo, galima paimti mėginius ir iširti juos laboratorijoje, siekiant nustatyti bendrą -laktijų azoto bazių (TVB-N) ir trimetilamino azoto (TMA-N) kiekius.

Kompetentinga institucija turi taikyti Bendrijos teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Jeigu juslinio tyrimo metu kyla įtarimų dėl kitų aplinkybių, galinčių sukelti pavojų žmonių sveikatai, siekiant patikrinti turi būti paimti atitinkami mėginiai.

C. HISTAMINAS

Siekiant patikrinti, ar neviršijami Bendrijos teisės aktuose nustatyti kiekiai, turi būti atliekami atsitiktiniu būdu atrinktų mėginių tyrimai histamino kiekiui nustatyti.

D. LIKUČIAI IR TERŠALAI

Siekiant užtikrinti likučių ir teršalų kontrolę vadovaujantis Bendrijos teisės aktais turi būti patvirtintos stebėsenos priemonės.

E. MIKROBIOLOGINIAI TYRIMAI

Prireikus, laikantis atitinkamų taisyklių ir Bendrijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, turi būti atlikti mikrobiologiniai tyrimai.

F. PARAZITAI

Siekiant patikrinti, ar laikomasi Bendrijos teisės aktu, reglamentuojančių parazitų, turi būti atliekami atsitiktiniu būdu atrinktų mėginių tyrimai.

▼M6**G. NUODINGI ŽUVININKYSTĖS PRODUKTAI**

Patikrinimai turi būti atliekami siekiant užtikrinti, kad:

1. Rinkai nebūtų tiekiami žuvininkystės produktai iš šių šeimų nuodingų žuvų: *Tetraodontidae* (keturdančių pūsliažuvių), *Molidae* (mėnulžuvinė), *Diodontidae* (dvidančių pūsliažuvių) ir *Canthigasteridae* (aštriasnukių dygliaplvių).

▼ C1

2. Švieži, paruošti, sušaldyti ir perdirbti žuvininkystės produktai iš *Gempylidae* (gyvatinių skumbrių) šeimai priklausančių žuvų, ypač *Ruvettus pretiosus* (taukinės skumbrys) ir *Lepidocybium flavobrunneum* (geltondryžės riebzuvės), rinkai gali būti tiekiami tik suvynioti ir (arba) supakuoti ir turi būti atitinkamai paženklinėti nurodant vartotojui informaciją apie paruošimo ir (arba) gaminimo būdus bei apie pavojų, susijusį su juose esančiomis medžiagomis, kurios neigiamai veikia virškinimo traktą.

▼ M6

3. Rinkai nebūtų tiekiami žuvininkystės produktai, kuriuose aptikta tokių biotoksinų, kaip *ciguatera*, ar kitų, žmonių sveikatai pavojingų toksinų. Tačiau žuvininkystės produktai iš dvigeldžių moliuskų, dygiaodžių, gaubtagyvių ir jūrų pilvakojų, rinkai gali būti tiekiami, jeigu jie buvo pagaminti vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VII skirsniu ir atitinka to skirsnio V skyriaus 2 punkte nustatytus standartus.

▼ B

III SKYRIUS: SPRENDIMAI ATLIKUS KONTROLĘ

Žuvininkystės produktai turi būti paskelbti netinkamais vartoti žmonėms, jeigu:

1. jusliniai, cheminiai, fiziniai ir mikrobiologiniai tyrimai ar tyrimai, siekiant aptikti parazitus, parodė, kad jie neatitinka atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų;
2. jų valgomosiose dalyse yra teršalų ar likučių, kurių kiekiai viršija Bendrijos teisės aktuose nustatytas normas, arba šie kiekiai yra tokie, kad suvartotas dietinis maisto daavinys viršytų žmonėms leistiną dieninę ar savaitinę normą;
3. jie priklauso:
  - i) nuodingoms žuvis,
  - ii) žuvininkystės produktams, neatitinkantiems II skyriaus G dalies 2 punkto reikalavimo dėl biotoksinų;
arba
  - iii) dvigeldžiams moliuskams, dygiaodžiams, gaubtagyvams ir jūrų pilvakojams, kuriuose esančių jūrinių biotoksinų bendri kiekiai viršija Reglamente (EB) Nr. 853/2004 nurodytas normas;
arba
4. kompetentinga institucija mano, kad jie gali kelti pavojų visuomenės ar gyvūnų sveikatai arba dėl kitų priežasčių yra netinkami vartoti žmonėms.

▼ **M4***IV PRIEDAS***ŽALIAS PIENAS, KREKENOS, PIENO PRODUKTAI IR KREKENŲ
PAGRINDU PAGAMINTI PRODUKTAI****I SKYRIUS: PIENO IR KREKENŲ GAMYBOS ŪKIŲ TIKRINIMAS**

1. Pieno ir krekenų gamybos ūkiuose esantys gyvūnai turi būti oficialiai tikrinami, siekiant nustatyti ar laikomasi žalio pieno ir krekenų gamybai, o ypač gyvūnų sveikatos būklei bei veterinarinių priemonių naudojimui taikomų higienos reikalavimų.

Toks tikrinimas gali būti atliekamas per veterinarinį tikrinimą, vykdomą pagal Bendrijos nuostatas dėl gyvūnų ar visuomenės sveikatos arba gyvūnų gerovės, ir jį gali vykdyti patvirtintas veterinaras.

2. Jeigu yra priežasčių įtarti, kad nesilaikoma gyvūnų sveikatai taikomų reikalavimų, turi būti patikrinta bendra gyvūnų sveikatos būklė.
3. Pieno ir krekenų gamybos ūkiai turi būti oficialiai tikrinami, siekiant nustatyti, ar laikomasi higienos reikalavimų. Oficialus tikrinimas gali apimti tyrimą ir (arba) tikrinimo stebėseną, kuriuos atlieka specialios organizacijos. Jei nustatoma, kad nesilaikoma higienos reikalavimų, kompetentinga institucija tikrina, kad būtų imtasi tinkamų priemonių padėčiai ištaisyti.

II SKYRIUS: ŽALIO PIENO IR KREKENŲ TIKRINIMAS IKI SURINKIMO

1. Kai kalbama apie žalią pieną ir krekenas, kompetentinga institucija turi vykdyti pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IX skirsnio I skyriaus III dalį atliktą tikrinimą stebėseną.
2. Jeigu maisto tvarkymo subjektas neištaiso padėties per tris mėnesius nuo pirmo kompetentingos institucijos pranešimo apie reikalavimų dėl bendro bakterijų ir (arba) somatinių ląstelių skaičiaus nesilaikymo, žalio pieno ir krekenų pristatymas iš to gamybos ūkio sustabdomas arba, vadovaujantis kompetentingos institucijos specialiu leidimu ar jos nustatytais bendrosiomis taisyklėmis, nustatomi visuomenės sveikatai apsaugoti būtini reikalavimai, taikomi žalio pieno ir krekenų apdorojimui ir naudojimui. Veiklos sustabdymas arba reikalavimai galioja tol, kol maisto tvarkymo subjektas neįrodo, kad žalias pienas ir krekenos vėl atitinka nustatytus reikalavimus.

V PRIEDAS

**ĮMONĖS, KURIOS NEPRIVALO BŪTI ĮTRAUKTOS Į SĄRAŠĄ
VADOVAUJANTIS 12 STRAIPSNIO 1 DALIMI**

Šios trečiųjų šalių įmonės neprivalo būti įtrauktos į sąrašą, sudaromą ir atnaujinamą vadovaujantis 12 straipsnio 4 dalimi:

1. įmonės, tvarkančios gyvūninės kilmės produktus, kuriems Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedas nenustato jokių reikalavimų;
2. įmonėms, vykdančioms tik pirminę gamybą;
3. įmonėms, vykdančioms tik transporto operacijas;
4. įmonėms, užsiimančioms tik gyvūninės kilmės produktų saugojimu, jeigu laikant tokius produktus nereikalinga kontroliuojamos temperatūros sistema.

▼B*VI PRIEDAS***REIKALAVIMAI, TAIKOMI IMPORTUOJAMAS PREKES
LYDINTIEMS SERTIFIKATAMS**

1. Išsiuntimo šalies kompetentingos institucijos atstovas, išduodantis sertifikatą, lydintį Bendrijai skirtų gyvūninės kilmės produktų siuntą, turi patvirtinti sertifikatą parašu ir užtikrinti, kad jame būtų padėtas oficialus antspaudas. Šis reikalavimas taikomas visiems sertifikato lapams, jeigu jis susideda iš daugiau nei vieno lapo. Kompetentinga institucija gali įgalioti gamyklinio laivo kapitoną ar kitą laivo pareigūną patvirtinti sertifikatą savo parašu.

▼M4

2. Sertifikatai rengiami bent paskirties valstybės narės ir valstybės narės, kurioje atliekamas pasienio patikrinimas, oficialiąja kalba ar kalbomis, arba prie jų pridedamas patvirtintas vertimas į šią kalbą ar kalbas. Tačiau valstybė narė gali sutikti, kad vietoje jos kalbos būtų vartojama viena iš oficialiųjų Bendrijos kalbų.

▼B

3. Originalus sertifikato egzempliorius turi lydėti į Bendriją įvežamas prekes.
4. Sertifikatai turi susidėti iš:
  - a) vieno popieriaus lapo;
arba
  - b) dviejų ar daugiau lapų, kurie yra bendra ir neatskiriama popieriaus lapo dalis;
arba
  - c) taip iš eilės sunumeruotų lapų, kad būtų galima matyti, kad tai yra konkretus lapas iš baigtinės lapų sekos (pavyzdžiui, „2 lapas iš keturių lapų“).
5. Sertifikatams turi būti suteikti unikalūs numeriai. Jeigu sertifikatas susideda iš kelių lapų, kiekviename jų turi būti nurodytas šis numeris.
6. Sertifikatas turi būti išduotas išsiuntimo šalies kompetentingai institucijai nustojus kontroliuoti su juo susijusią siuntą.